

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

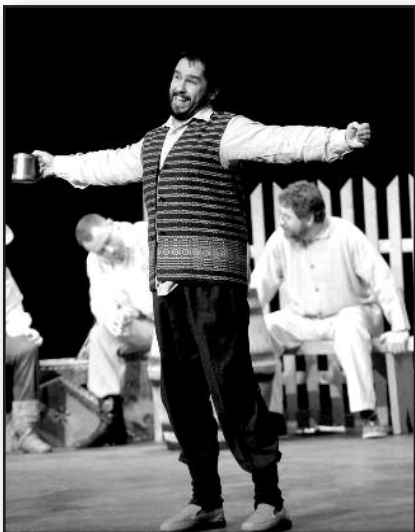
ANTRADIENIS – TUESDAY, KOVO 18, 2014 • Vol. CV Nr. 31 Kaina 1 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 03-17 –2014

ŠIAME NUMERYJE:



Donelaičio minėjimas – dalyvių
akimis – 4 psl.



Atsisveikinant su
Cynthia Lynn – 10 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.



Bendrai nuotraukai susirinko lietuviai iš įvairių pasaulio šalių.

Mindaugo Kavaliausko nuotr.

Baltų studijų savaitgalyje – keli šimtai dalyvių

Kovo 13 – 15 dienomis Yale universitete New Haven, CT įvyko baltų studijų plėtros konferencija. Šiomet Association for the Advancement of Baltic Studies (AABS) kartu su Association for the Advancement of Scandinavian Studies (SASS) jau antrą kartą suruošė jungtinį suvažiavimą, kuriame dalyvavo 570 mokslininkų. Prelegentų tarpe buvo lietuviai atvykę iš Lietuvos, JAV, Ka-

nados, Prancūzijos, Anglijos bei Brazilijos. Konferencijos globėjai – Yale Baltic Studies Program bei European Studies Council at the Whitney and Betty MacMillan Center for International and Area Studies at Yale. Ketvirtadienio vakare dalis lietuvių prelegentų dalyvavo neformaliame pobūvyje Omni viešbutyje, kurį suruošė JAV LB New Haven valdyba.

„Draugo“ info

Po referendumo – ES sankcijos



Sekmdieninio mitingo už taiką Kijeve dalyviai.

EPA-ELTA nuotr.

Europos Sąjungos (ES) šalių užsienio reikalų ministrai po sekmadienį Kryme surengto referendumo dėl pusiasalio atsiskyrimo nuo Ukrainos ir prisijungimo prie Rusijos Federacijos nusprendė 21 pareigūnui iš Rusijos ir Ukrainos įvesti sankcijas.

Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius paskelbė, kad 21 asmeniui uždrausta įvažiuoti į ES

teritoriją ir išaldytos jų sąskaitos, „ateinančiomis dienomis planuojama daugiau ES priemonių”.

28 ES šalių lyderiai ketvirtadienį ir penktadienį dalyvaus viršūnių susitikime Briuselyje, kurio darbotvarkėje, kaip tikimasi, pagrindinis dėmesys bus skiriamas Ukrainos krizei. – 3 psl.

Stenkis būti toks, koks nori atrodyti. – Socrates

IŠ REDAKCIJOS

Žiūrint pro širdutę išpjautą duryse

VITALIUS ZAIKAUSKAS

Prieš kelerius metus buvau vieno labai gerai žinomo ir visur ryškiai matomo Lietuvos valdininko namuose. Tą poną, tikriausiai, galima drąsiai įvardinti Didžiųjų Lietuvos vertybių skelbėju ir gynėju. Jis dėl jų ir ant geležinkelio bėgių nesidrovėtų atsigulti, nepagailėtų supurvinti savo prabangaus kostiumo. Taip, prabangaus. Ir tikrai bangaus, nes etikė su labai garsaus modeliuotojo ir gamintojo vardu buvo matoma aiškiai kelių metrų atstumu.

Vienaip ar kitaip – tačiau inteligentas.

Bet aš kalbinau ne jį, o jo pačią (dėl ko jis buvo kiek patempęs lūpą – matomai jautėsi nuskriaustas ir stokojantis dėmesio). Moteris nebuvo pati geriausia pašnekovė – nors stengiausi klausinėti itin paprastai ir itin paprastų dalykų, ji jautėsi vakaro žvaigžde ir atsakinėjo taip, lyg nuo jos atsakymų būtų priklausęs visos Lietuvos pramonės vystymasis, Europos benzino kainos ar pensijų dydis. Nors ir sunkiai, painiai dėstė ji savo mintis, sužinojau ko man reikėjo.

Po pokalbio jiedu pasiūlė man puodelį kavos. Kad pokalbis visiškai neužgestų, aš vis ko nors paklausdavau – bet jau nebe „į temą“. Abu palengva atsipalaidavo. Tuomet aš, nieko blogo negalvodamas,

ėmiau ir leptelėjau klausimėlį: „O, ponia, jūs iš kur esate kilusi?“

„Iš Žemaitijos“, – nenoriai, tarsi pro sukąstus dantis, atsakė ji. Aš, vis dar nesusigaudydamas kas čia darosi, naiviai tęsiau savo giesmelę: „Tai vaikystėje, jaunystėje gyvenot miestietišškai ar kaimietišškai?“ „Miestietišškai, miestietišškai...“, – sako ir droviai žvilgčioja į savo vyrą – lyg norėdama kažką nuslėpti.

„O karvę mokate melžti ar ne?“ – netyčiom smogiau mirtiną (kaip netrukus paaiškėjo) dūrį. „Moku“ – išlemeno ir per sudrėkusias blakstienas, staiga paraudusiu kaip burokas veidu nerimastingai žvilgčiojo tai į mane, tai į savo sutuoktinį...

Tik tada aš suvokiau savo žiaurų netaktą – nors daug metų ji gyveno su savo vyru, tačiau visada vaidino miestietę, palepusią panelę išpuoselėtais nagais, o aš ėmiau ir atskleidžiau pačią giliausią jos paslaptį, kurią ji saugojo metų metus kaip savo akies vyzdį, jog išaugusi ne mieste, ne miestelyje, netgi ne bažnytkaimyje, o tikrų tikriausiame kaime, kur visa jos daugiavaikė šeima kasdien, peržengdami nuolat tekančią sruvį upelį už gyvulių tvarto, kiūtindavo į mažutį nameliuką su išpjauta širdele duryse – kad per ją žiūrint į pasaulį, kai kas nors tuo

pat metu irgi prisiartindavo „atlikti reikaliuko“ galėtum kostelti ir taip duoti ženklą, jog lauko tualetas dabar užimtas...

Maniau prasmėsiu, nes išprovokavau moterį prisipažinti esant ne miestietę, o iš paprastos žemaitiškos kaimo žmonių šeimos... Labai gailėjausi šitaip nesusigaudęs ir nepastebėjęs jos išsisukinėjimų nuo klausimų apie savo tikrąją tėviškę.

Nemanau, kad šeima po tokios paslapties išaiškėjimo iširo. Gal kartais vyrui buvo svarbesnių dalykų judviejų santykiuose, jų šeimos istorijoje, nei klausimas ar žmona sodietė ar miestietė.

Galbūt.

Tačiau, prisiminus ant toli gražu nebenaujų jos vyrelio akinių stiklo kraštelio lig šiol vis dar nenuplėštą etiketę „Made in Italy“ visokios mintys lenda galvon. O gal jis ir žmoną rinkosi pagal etiketes ir garsius prekinius ženklus? Gal ir jis gėdijasi prisipažinti gimęs Lietuvoje?

Nesirenkam kur gimti. Kur tau tai benutiktų – nieko nėra saldesnio už vien tik mediena kvepiančią beržų sulą, ten net ir patys paprasčiausi karklai gražesni už palmes ar karibiškus spalvingų žiedų vainikus ant kaklo.

Su praėjusia Kovo 11-ąja!

LAIŠKAI

LIETUVA SUSIRŪPINUSI...

Prieš kelias dienas sugrįžau iš viešnagės Lietuvoje. Būdama Lietuvoje, stengiausi pajusti eilinio lietuvio nuotaikas ryšium su įvykiais Ukrainoje. Mes, vakariečiai, o ypač Amerikos gyventojai, dažnai suprantam ar interpretuojam pasaulinius įvykius ir jų galimas pasekmes per labai specifinę prizmę. Užtat džiaugiausi, kad turėjau labai vertingą progą išgirsti kitą požiūrį.

Kalbėjausi su giminačiais, pažįstamais, prekeiviais Kaziuko mugėje, viešbučio tarnautoja ir gatvėje politikuojančiais dviejų prezidentinių kandidatų rėmėjais. Jie visi iki vieno kartojo didelį susirūpinimą dėl Lietuvos saugumo, buvo netikri kuo viskas baigsis.

Aš ir mano bendrakeleiviai bandėm raminančiai samprotauti, kad „globalusis“ pasaulis sureaguos į neteisėtus įvykius, o Rusijos oligarchai tikrai netoleruos pinigų užšaldymo, finansinių sukrėtimų, ar kitų atsakomųjų Vakarų sankcijų Putinui. Vienu žodžiu, dabar jau kiti laikai – Putinas negalės savivaliauti. Mūsų logika atsimušė į sieną. Buvo aišku, kad Lietuvos lietuviai norėtų tikėti mūsų argumentais, bet, deja, patirtis ir istorija jiems davė kitokią pamoką...

Įsimintiniausios diskusijos įvyko Frankfurto oro uoste, jau begrįžtant namo. Įsišnekėjom su lietuviu, skrendančiu į Floridą aplankyti savo dukros. Jo tėvai 1941 metais buvo išvežti į Sibirą, kur jis pats gimė. Užvedėm kalbą apie Ukrainą ir vykstantį ginklų barškinimą. Mes vėl mandagiai dėliojom savo logiškus išvedžiojimus. Jis pasiklausė, pasiklausė ir tada vienu ypu sutriuškino visas mūsų teorijas. Jis mums pasakė tik tris žodžius: „rusas yra neprognozuojamas“.

Tie trys žodžiai mane išgąsdino labiau negu ko-

kios apokaliptinės pranašystės. Pagalvojau, kiek perėitame šimtmetryje Lietuva pergyveno logišku protu nenuspėjamų, neprognozuotų baisių, pvz. Sibiro trėmimus. Prisiminiau tragedijas Maskvos teatre 2002 m. ir mokykloje Beslane 2004 m. kur rusai susirėmė su čečėnų (ir ingušų) sukilėliais. Logiškai mąstant, abu atvejai galėjo (turėjo) baigtis kitaip. Bet baigėsi tragedijomis. Maskvoje į teatrą rusų milicija prileido nuodingų dujų, nuo kurių žuvo 170 žmonių – dauguma nekaltų. Beslane žuvo 334, iš jų 186 vaikai, didžia dalimi dėl ginkluoto rusų atsako į mokyklos apgulimą. Vakarai tikrai tokios baigties „neprognozavo“, įvykiai tikrai neišsirutuliavo pagal mums įprastus elgesio ar politikos modelius. Ir viskas įvyko ne pereitame šimtmetryje, o prieš 10–12 metų, pasauliui stebint įvykius. Ką tas pasako?..

Grįžusi namo į Čikagą, prisėdau prie susikauptusių „Draugo“ laikraščių. Kovo 8 d. „Drauge“ rado Kęstučio Girniaus straipsnį, kurio pirmasis sakiny, atrodo, irgi liudija apie jo įprastos galvosenos klaidingumą. Jis rašo: „Maniau, kad Vladimiras Putinas yra racionalus politikos veikėjas, tad nesiryš siųsti Rusijos ginkluotas pajėgas į Krymą. Klydau...“. Pasirodo, Putinas elgėsi savaip.

Gal dėl to rusų „nenuspėjamumo“, Lietuvoje jaučiasi toks susirūpinimas. Nežiūrint, kad pasaulio akys stebi, spauda rašo, prezidentai ir pirmininkai tariasi, lietuviai iš patirties žino, kad jų didysis kaimynas gali visiškai nekreipti dėmesio į išorinį spaudimą ir vienšališkai pasirinkti pavojingą ir „neprognozuotą“ kelią. Duok Dieve, kad pasaulio vadovai tą irgi suprastų.

Ona Daugirdienė

Burr Ridge IL

Laiškų ir nuomonių kalbos
stiliaus redakcija netaiso

Išleista pirmoji oficiali elektroninė Lietuvos Konstitucija

Nuo šiol Lietuvos Respublikos Konstituciją galima bus skaityti ne tik popieriniame variante, bet ir mobiliuose įrenginiuose bei elektroninėse knygų skaityklėse. Minint Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną, teisingumo ministro įsakymu išleistas pirmasis oficialus elektroninis Lietuvos Respublikos Konstitucijos leidimas.

Pasak teisingumo ministro Juozo Bernatonio, galimybė skaityti šį dokumentą mobiliuosiuose įrenginiuose ypač svarbi skatinant jaunimą domėtis Lietuvos teisiniais pagrindais ir siekiant užauginti sąmoningą bei pilietišką jaunąją kartą.

„Elektroninis Konstitucijos variantas bus patogus jaunimui ir kitiems žmonėms, kurie kasdieniame gyvenime aktyviai naudojami naujausiomis technologijomis. Tikiosi, kad jaunesnio amžiaus piliečiai nuo šiol galės geriau susipažinti su svarbiausiu valstybės dokumentu. Tuo pačiu suteikiame piliečiams galimybę šį dokumentą visuomet turėti su savimi“, – pažymi J. Bernatonis.

Konstitucija išleista trimis šiuo metu pasaulyje populiariausiais elektroninių knygų formatais: daugelio mobiliųjų įrenginių ir elektroninių knygų skaityklių naudojamais EPUB ir MOBI formatais bei universaliu PDF formatu. Kiekvienam elektroniniam Konstitucijos variantui suteiktas oficialus ISBN numeris.

Elektroninė Konstitucija bus pravarti piliečiams ruošiantis kasmetiniam Teisingumo ministerijos organizuojamam Konstitucijos egzaminui.

Elektroninę Konstituciją norimu formatu nuo šiandien galite parsisiųsti Teisingumo ministerijos tinklalapyje: <http://www.tm.lt/tm/elkonstitucija/>

Ateityje visuomenei žadama pasiūlyti daugiau elektroninių teisinės literatūros leidinių. Elektroninis Konstitucijos leidimas platinamas nemokamai.

Bernardinai.lt

DRAUGAS

(USPS–161000)

THE LITHUANIAN WORLD–WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629–5532.
Tel.: 773–585–9500. Fax.: 773–585–8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.
Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629–5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr. redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:

redakcija@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Nejaugi sunku suprasti, kodėl Lietuvai privalu ginti Ukrainą? Nejaugi nebesusigaudome, kodėl Lietuvai dera remti Ukrainą visomis teisėmis, politinėmis ir ekonominėmis priemonėmis? Nejaugi sunku suvokti, kodėl turime remti ukrainiečius nepaisydami istoriškų Rusijos pykčių ir grasinimų?

Atsakymas – paprastas. Atremdama karinę ir ekonominę Rusijos agresiją, Ukraina gina ne vien save. Ji gina ir mus, Baltijos šalis. Šis pastebėjimas, beje, priklauso žymiaj rusų žurnalistei, disidentei Valerijai Novodvorskajai. Už tokį palyginimą V. Novodvorskaja verta pagarbos.

Dėmesio verta ir ši V. Novodvorskajos sentencija: „Jūs turite ginti savo Ukrainą negailėdami savo gyvybės, kaip Dangaus Šimtinė Maidane. Jūs turite ginti savo garbę. Pasikliauti Vakaraais neverta. Jie gina tuos, kas priešinasi”.

Štai koks logiškai paprastas, įtikinamas paaiškinimas – gindami Ukrainą giname ne tiek ukrainiečius, kiek savo namus. Padėsime apsiginti Ukrainai, būsime apgynę Lietuvą. Elgsimės abejingai, kai trypiamas Ukrainos teritorinis vientisumas, ilgai neteks laukti dienos, kai bus mindžiojama mūsų laisvė. Be kita ko, savo neabejingumu būtume tarsi priekaištas abejojančioms Vakarams.

Deja, Lietuvoje ir vėl pasigirsta balsų, esą turėtume tyliai lindėti tarsi bailios pelytės po šluota, idant neerzintume rūsčiojo Kremliaus šeimininko. Tik pamanyk: ši kartą muša ne mus, tai ir džiauķimės, kad lupa kailį ne mums. Ironiškai tariant, dėkui tokiems „pranašams” bent už tai, kad neragina dėkoti mušeikai chuliganui, jog šiandien jo kumščiai nutaikyti ne mūsų, o ukrainiečių pusėn.

Šiandien ir vėl, kaip kadaise 1988 – 1991-aisiais, Lietuvoje atsiranda „pragmatikų”, skaičiuojančių, kiek gėrybių galima paaukoti Laisvės aukurai. Tarsi nežinotume, jog Laisvė verta kur kas daugiau nei verklas ar net gyvybė.

Anuomet teko stebėtis filosofo Krescencijaus Stoškaus viešais pareiškimais, esą Lietuvos parlamento gynyba įmanoma tik tuomet, jei nebus prasta nė viena gyvybė. O jei esama tikimybės, jog po sovietų tankų vikšrais gali žūti bent vienas žmogus, – Aukščiausiosios Tarybos vadovybė, įsidėmėkime, neturi teisės kviesti žmonių ginti nei parlamento, nei televizijos bokšto, nei kitų objektų. Maždaug tokią mintį anuomet piršo filosofas. Laimė, niekas nepaisė pragaištingų jo rekomendacijų.

Dabar tenka stebėtis verslininko Viliaus Karkario pareiškimais. LRT laida „Dėmesio centre”, kurioje šis verslininkas svarstė, kaip derėtų Lietuvos politikams reaguoti į Rusijos agresiją Ukrainoje, – ir glumino, ir stebino.

Žinoma, verslininkas turi teisę viešai tyčiotis ir šventų dalykų, laisvę, padorumą ir principingumą matuodamas vien sviesto ar sūrio gabalais („galėsime sūrį susikišti ten, kur nesueina”). Juk jis šiuos žodžius ištare į demokratines valstybes besilygiuojančioje Lietuvoje. Bet tada ir mes, jo oponentai, turime neginčijamą teisę piktintis. Viena iš mūsų teisių – tokiam verslininkui nepaduoti nei rankos, nei sėstis su juo prie vieno stalo.

Kaip derėtų vertinti tokių „pragmatikų” įžvalgas, labai taikliai pastebėjo kolega žurnalistas Rytas Staselis, „Alytaus naujienose” pareiškdamas: V. Karkaris – verslininkas, jis turi teisę kritikuoti Lietuvos valdžią, bet aš turiu teisę jam nepaduoti rankos...

Žurnalistas R. Staselis teisingas ir tuomet, kai sako, jog Lietuvos valstybė neprivalo atsižvelgti į verslininkų, dirbančių rizikingose, neprognozuojamose rinkose, interesus. Lietuvos valstybė turi užtikrinti interesus tų verslininkų, kurie dirba tas pačias civilizacines vertybes išpažįstančiose šalyse, kur kiekvieną ginčą galima sureguliuoti teisės principais, o ne šaunamojo ginklo kalibro dydžiu.

Nuo šiol paduoti rankos nederėtų, matyt, ir legendiniam krepšininkui Šarūnui Marčiulionui, viešai parėmusiam žodžių „galėsime sūrį susikišti ten, kur nesueina” autorių. Jei prisimenate, buvęs krepšininkas jau sykį praleido progą patylėti, kai smerkė kadaise prieš Lietuvos okupaciją nukreiptą mitingą. Lietuva jam anuomet atleido. Juk jaunas, nepatyręs dar buvo, sovietinio melo suklaidintas.

O kas dabar skatina teigti, jog politikai, prieš skelbdami Rusiją kritikuojančius pareiškimus, privalo tartis su verslininkais? Taip, toks priekaištas – neatmestinas. Lietuvis lietuviui turėtų padėti visuomet. Bet verslininkai, prieš imdamiesi rizikingų planų, taip pat privalėtų būti apdairesni: pirmiau pa-

Kam nederėtų paduoti rankos?

GINTARAS VIŠOCKAS



sitarti su, pavyzdžiui, mūsų užsienio reikalų ministerijos ekspertais.

Beje, kolega žurnalistas R. Staselis laikraštyje „Alytaus naujienos” tvirtina, kad jam žinomi mažiausiai trys atvejai, kai verslo reikalų Rytuose turintys mūsų verslininkai buvo specialiai skatinami koneveikti kritiškai į Rusiją žvelgiančią Lietuvos valdžią. Priešingu atveju jie Rusijoje niekad neturėsia patrauklių sąlygų verslui...

Tinklalapis alfa.lt neseniai paskelbė interviu su Lietuvoje senokai gyvenančiu švedu režisieriumi, žurnalistu Jonu Ohmanu. Lyg ir visi švedo pareiškimai suprantami, sveikintini. Meilė Lietuvai trykšte trykšta. Padorumo ir pilietiškumo – taip pat užteklinai. Bet kam, priekaištauojant Rusijai, į Krymą pasiuntusiai karius be atpažinimo ženklų, tuo pačiu užsiminti, kad esama atvejų, kai ir amerikiečių kariai elgiasi panašiai? Kam propaguoti filmą „Purvini kariai”, kuriame pasakojama, esą ir JAV specialiosios pajėgos mėgsta veikti anonimiškai, be atpažinimo ženklų? Tarp Amerikos ir Rusijos armijų brėžiamas lygybės ženklas?

Keistas ir švedo J. Ohmano pasigyrimas, esą jis visuomet dalyvauja protesto piketuose prie Rusijos ambasados Vilniuje. Mitingai prie Rusijos ambasados, žinoma, reikalingi. Bet nereikia pamiršti, kad iš protesto akcijų prie Rusijos amasados Vilniuje – maža realios naudos. Rusijos valdžios nesugraudinsi. Valdžioje – Vladimiro Putino, kurį Maskvoje kovo 15-ąją surengto gausaus, daugiataūkstantinio mitingo dalyviai pagrįstai vadino „psichiniu ligoniu”, „tarptautinio lygio tituška”, „cinišku psichu”, statytiniai.

O štai protesto mitingas prie Ukrainą per mažai remiančios Švedijos ambasados būtų tikrai prasmingesnis. Su Putinu kalbėtis beprasmiška. Su Švedija diskutuoti nėra beprasmiška. Švedija – padori valstybė. Ji negali apsimesti neišgirdusi priekaištų. Ypač jei tuos priekaištus ištartų Lietuvoje gyvenantis Švedijos pilietis, kiekviena proga demonstruojantis savo padorumą ir pilietiškumą.

Tik kažkodėl sunku įsivaizduoti, jog švedas J. Ohmanas išdrįstų priekaištauti agresyvius Rusijos kės-

lus itin atsargiai kritikuojančiai savo tėvynei.

Beje, tiems, kurie siekia ištiesti realią pagalbos ranką ukainiečiams, derėtų gausias protesto akcijas rengti ne tik prie Švedijos, bet ir prie Prancūzijos ambasados. Akivaizdu, kad Prancūzija elgiasi egoistiškai, karo laivus „Mistral” parduo-da imperinius planus puoselėjančiam Kremliaus režimui. Prancūzai išdavikiškai elgėsi ir tuomet, kai Rusija puolė dešimtis sykių silpnesnę Gruziją, išdavikiškai elgiasi ir dabar, kai Rusija grasina kelis kartus silpnesnei Ukrainai.

Šiandien Lietuvai svarbu išgirsti Lietuvos Prezidentės Dalios Grybauskaitės priekaištus, adresuotus VSD vadovui Gediminui Grinai.

„VSD kol kas nepateisina nei darbu, nei rezultatais jokių lūkesčių, būtent todėl, kad kol kas įsivaizduoja savo darbą tik nereikšmingų arba tikrai nesvarbių pažymų rašymu ir didelių slaptumo lygio žymų uždėjimu. Tai yra praktiškai saugo save nuo atsakomybės arba nuo kažkokių prieš Lietuvą nukreiptų veiksmų prevencijos...”, – skelbia prezidentės D. Grybauskaitės žodžius tinklalapis alfa.lt.

O kokie VSD vadovo pasiteisinimai? Viešojoje erdvėje pilna VSD vadovo G. Grinos pareiškimų, esą jo vadovaujama tarnyba tik informuoja valstybės vadovus apie galimas grėsmes, bet pati jokiais prevencijomis neužsiima. Priešingu atveju VSD išveltų į politines intrigas...

Prezidentės ir VSD vadovybės susikirtimas – per daug svarbus, kad būtų galima jį ignoruoti. Sprendžiant iš delfi.lt, alfa.lt, BNS, lrytas.lt, 15min.lt pranešimų, G. Grina manas, jog viską, kas buvo suplanuota 2010-aisiais Valstybės gynimo taryboje, jis jau padaręs.

Bet ar tikrai viskas padaryta taip, kaip turėtų būti atlikta? Ar protingai nuspręsta, jog VSD pačiai nereikia atlikti jokių ikiteisminių tyrimų, jog nedera užsiimti jokia grėsmių prevencija? Ar tikrai VSD nepiktaudžiauja, ant pažymų rašydama grifus „slaptai” ir „visiškai slaptai”? Ar mums užtenka vien informavimo apie kylančias grėsmes? Ar VSD nevengia atsakomybės, dangstydamasi už slaptų ir visiškai slaptų pažymų, kurias, diletanto akimis žvelgiant, pajėgūs rašyti ir analitiniai institutai bei moksliniai centrai?

Paklaustas apie ateities planus VSD vadovas G. Grina tvirtino ... nebijąs prarasti direktoriaus pareigų, nes jo kadencija ir taip baigiasi. Šis VSD vadovo pareiškimas mažumėlę šokiruoja. Ar būtent taip savo drąsą turėtų suvokti Lietuvos saugumo vadovas?

Po referendumo

Atkelta iš 1 psl.

Pareigūnų, kuriems ES ministrai paskelbė sankcijas, sąrašas bus paskelbtas oficialiajame ES leidinyje, kuris leidžiamas kiekvieną darbo dieną. Tačiau diplomatai jau užsiminė, kad 13 pareigūnų yra iš Rusijos ir aštuoni – iš Ukrainos Krymo regiono.

Sankcijos paskelbtos asmenims, atlikusiems pagrindinį vaidmenį Krymo sprendime atskirti nuo Ukrainos ir prisijungti prie Rusijos bei „pakenkusiems Ukrainos suverenitetui”.

ES šalių ministrai susitikime dalyvavo po to, kai prorusiška vadovybė Kryme pranešė, kad sekmadienį įvykusiame referendume už atsiskyrimą nuo Ukrainos pasisakė 97 proc. rinkėjų, regionas paskelbtas nepriklausomu.

Kijevas, JAV ir ES pareiškė, jog nepripažįsta referendumo. Be kita ko, ES pasmerkė balsavimą kaip neteisėtą ir Maskvos tarptautinių

įsipareigojimų dėl Ukrainos teritorinio vientisumo išsaugojimo pažeidimą.

Ukrainos užsienio reikalų ministras Andrijus Deščycia pirmadienį lankėsi NATO būstinėje su prašymų sąrašu dėl techninės įrangos, kuri Kijevui reikalinga Krymui atsiskiriant nuo šalies ir į regioną įsiveržus Rusijos pajėgoms. A. Deščycios teigimu, pokalbiuose su NATO generaliniu sekretoriumi Anders Fogh Rasmussen buvo aptartas galimas bendradarbiavimas misijoje siunčiant stebėtojus į Ukrainą.



Didžiosios Britanijos, Nyderlandų ir Prancūzijos užsienio reikalų ministrai (iš k.) – William Hague, Frans Timmermans ir Laurent Fabius. EPA-ELTA nuotr.

TELKINIAI

Dalyvių akimis

Kristijono Donelaičio 300 metų gimimo sukakties minėjimas Čikagoje:

įspūdžiai, apmąstymai ir palinkėjimai ateičiai

Donelaičio jubiliejiniame savaitgalyje Čikagoje kovo 7–9 dienomis konferenciją- seminarą surengė iš Lietuvos atvykę svečiai: hab. humanitarinių m. daktarė, Vilniaus universiteto profesorė, Lietuvių literatūros katedros vedėja **Dainora Pociūtė-Abukevičienė**; Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto profesorius, Lietuvos mokslų akademijos viceprezidentas, Mažosios Lietuvos kultūros tyrinėtojas **Domas Kaunas** ir Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto dekanas, VU KF Žurnalistikos instituto docentas, LR Seimo Lituaniistikos tradicijų ir paveldo įprasminimo komisijos narys, rengęs Donelaičio 300-osios sukakties minėjimo metmenis ir programą **Andrius Vaišnys**. Svečių pasiteiravome – kokį įspūdį paliko Donelaičio minėjimas Čikagoje ir teatralizuotas koncertas Lemonte „Sveiks, svieteli margs“.

Dainora Pociūtė-Abukevičienė: Mes buvom nustebinti žmonių gausos ir įvairių meno krypčių gana profesionaliu pasirodymu – choras labai gražiai dainavo ir visas renginys buvo surežisuotas puikiai. Jeigu nebūtume to renginio pamatę, nebūtume susidarę pilno bendruomenės kultūrinio gyvenimo vaizdo.

Išsivijai, aš manau, labai svarbu išlaikyti abi kryptis: intelektualinę giluminę minties ir pažinimo ir tokius pasibuvimo šventinius renginius – jie turi eiti paraleliai. Kad kultūra nevirstų vien minėjimų, paviršutiniška kultūra, bet būtų ir nuolatinė gilinimosi, pažinimo studijos. Man atrodo, kad Amerikai dabar ypatingai svarbu išlaikyti kuo gilesnį intelektualinį lygį. Nesvarbu, kad Europa dabar yra atsivėrusi, bet baltistikos ir lituanistikos studijų centrai turėtų tapti kuo akademiškesniais, kuo rimtesniais – tik taip galima konkuruoti bendrame humanitariniame kontekste. Kultūra dabar taip transformuojasi, kad nebeužtenka turbūt vien minėjimų, – etikečių, ženklų, ikonų, – bet reikia ir intelektualinio pažinimo. Lietuviškoji kultūra dabar yra lygi tarp kitų kultūrų, ir tame kosmopolitiniame pasaulyje galime lygiagrečiai tirti ir kurti, jau nebebūnant izoliuota kultūra.

Mes čia ir Čikagos istoriją studijavome, pažinome tai ko nežinojome – mums patiems ta kelionė yra labai svarbi. Man skaudžiausia buvo sužinojus, kad universiteto intelektualiniai centrai nyksta, kad nebėra doktorantūros ir magistrantūros studijų. Kultūra nebegyvuoja, kai nėra to pačio aukščiausiojo sluoksnio, tada viskas labai menkėja.

Domas Kaunas: Aš kalbėsiu kritiškiau. Man teko dalyvauti Mažvydo renginiuose – pirmosios lietuviškos knygos 450 m. sukakties minėjime. Gerai prisimenu kas ir kaip tada vyko – beveik 2 mėn. kelionių per lietuvių telkinius, nuo Atlanto iki Ramiojo vandenyno, daugybė renginių, perpildytos salės, visur dalyvavo garbės konsulai, leidinys išėjo – buvo didžiulis susidomėjimas.

Kai prieš šešetą metų pradėjome sudarinėti programą, pirmu punktu įrašiau Donelaičio minėjimą, galvodamas, kad tai pasikartos. Ir jeigu šią dieną paklausite, ar mano viltys išsipildė, tai turiu sakyti, kad ne. Bet galbūt aš nesupratau, galbūt aš neįvertinau to, kad pasikeitė sąlygos, kad taip nebegali būti. Programoje buvo įrašyta per šimtą punktų, – be abejo, nei atlikti, nei finansuoti nebuvo galima tiek daug. Kai 2013 m. vasario mėn. Vyriausybė patvirtino apie 60 punktų, aš iš karto parašiau laišką D. Lukienei, su kuria daugiausiai bendradarbiau, ir kai kuriems kitiems, vildamasis,



Scena iš teatralizuoto koncerto „Sveiks, svieteli margs“

Jono Kuprio nuotraukos

kad visi labai noriai mus priims – juk Vyriausybė finansuos kelionę, viešbučius, pragyvenimą ir nereikės gyventi pas žmones, varginti savo buvimu ir pan. Ne dėl to, kad mes norime – juk mūsų programa tokia – važiuoti, kalbėti. Bet ...mes net į Torontą nepatekome. Suprantame, kad anksčiau buvo kitokia visuomenė. Užgriuvo trečioji banga ir pakeitė daug ką – jau anksčiau jutome, bet dabar aki-vaizdžiai galėjome suprasti, kad pakeitė daug ką.

Galbūt ir kitaip reikėjo daryti... Bet dabar Donelaitis man pasirodė svetimas Amerikoje. Nekalbu apie Mažosios Lietuvos fondo patriotus ar dalį kitų, bet... Gerai, kad žmonės išgirdo apie tuos renginius, kad atėjo į Dailės parodą, patys parodė šį tą, pakalbėjo... Meninė programa – puiku, jautru, daug emocijų. Gerai, kad bent tokiame kontekste minėjo Donelaitį, skaitė jį. Gal „užsikabins“ kas nors atmintyje – kas tas Donelaitis ir dėl ko mes jį minim... Gal kas ims ir paskaitys, ypač vaikai – čia svarbu... Aš žavėjausi koncertu, bet aš atvažiuoju kaip donelaitininkas.

Gal amžius daro savo – senstu, noriu, kad būtų po senovei, pagal antrosios bangos standartus. Aš suprantu, kad tai yra logiška, dėsninga, matyt, ir neišvengiama, bet išvažiuoju su tam tikru nusivylimu. Mes daug kalbėjome apie spaudą, padėtą ant stalo ir nemokamai dalijamą... Gal patys Amerikos lietuviai nesusigauja kas lošia tokia korta – niekas nesišabigina, ir politinės valstybių įtakos nepaleidžia iš savo nagų mažų tautinių bendrijų – viskas lošiama dėl Lietuvos, ne dėl išsivijios.

Andrius Vaišnys: Paklausėt apie Donelaičiui skirtą koncertą – mane sužavėjo, kad žmonės labai profesionaliai, nuoširdžiai ir labai kūrybiškai perskaitė Donelaitį. Reikia turėti mintį, kad tai yra jaunos kartos žmonės, kurie dirba visai kitus darbus, o geba susirinkti, pritraukti auditoriją. Tai yra žavus dalykas.

Akivaizdu, kad daug kas yra labai sparčiai pa-

sikeitę – pasigendi tų žmonių, jų pagalbos Lietuvai, jų paramos, jų kompetencijos. Dabar yra kiti įvykiai, gyvenimas kitų žmonių, kurie turi pirminį interesą išgyventi. Manau, kad jei jie turėtų tas galimybes Lietuvoje, jie ištisomis šeimomis iš jos nevažiuotų. Jie turi atrasti sau tam tikrą vertybių sistemą.

Reikia, be abejo, atkreipti dėmesį, kad jie su tam tikru „paveldu“ atvyksta iš Lietuvos, ir čia ieško rusiškos muzikos, rusiškų pramogų, irgi parvežamų iš šiuolaikinės Rusijos, nes daliai žmonių tai yra artima. Šita vertybinė lietuvių sistema iš naujo turėtų formotis, ir, manau, Lietuvos valstybė galėtų čia padėti. Lietuva, suprasdama kas čia vyko per šimtmetį ir kiek padaryta dėl Lietuvos, tikrai turėtų susirūpinti – susirūpinti paveldu, kurį reikia išsaugoti įvairiais būdais, susirūpinti jaunosios kartos ugdymu. Tokią pagalbą vykdydama Lietuvos valstybė parodytų kas buvo reikšminga, kokių reikia kompetencijų, kas yra svarbu ir ką reikalinga padaryti, pagaliau kokios yra tos tikrosios vertybės. Labai daug atsakomybės turėtų tekti Lietuvos Vyriausybei, kurios nariams turėtų rūpėti čia esantis paveldas ir kultūra. Svarbu, manau, ne išreikšti padėkas ir susižavėjimus atvykstant kartas nuo karto, bet imtis konkrečios veiklos, konkrečios strategijos dėl paveldo ir kultūros formavimo užsienyje.

Domas Kaunas: Aš sakiau, kad išvažiuoju nusivylęs kaip Donelaičio gerbėjas, bet aš neišvažiuoju nusivylęs žmonėmis, kurie mums padėjo. Aš kalbu apie tuos, kurie organizavo tai, kas įvyko: Laima Apanavičienė, Jurgis Anysas, Kristina Lapienytė ir kiti – visi, kurie nuoširdžiausiai rūpinosi, organizavo ir bendravo su mumis kiekviename žingsnyje. Atsirado ir nauji žmonės, kurių nepažinojau iki šiol. Bet, matyt, aplinkybės leidžia padaryti tiek, kiek leidžia, ir čia kartelės neperšoksi, jeigu ji yra labai aukšta. Bet žmonėmis, su kuriais bendravome, esame labai patenkinti – priėmė nuoširdžiausiai.



Koncerte dalyvavo ir „Laumės“ šokėjai.

Gyvenimas Vilniaus kalvarijų pašonėje

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

Lietuvą atvykę užsienio lietu-viai dažnai aplanko Vilniaus pakraš-tyje, šalia garsųjų Vilniaus kal-varijų, įsikūrusį Gerontologijos centrą, kur atvyksta gyventi vyresnio am-žiaus pažįstami ar giminaičiai. Ne vienas pagalvoja, kad ir jam būtų ne pro šalį čia apsidairyti ir pasvarstyti, ar nevertėtų senatvėje pasirinkti gy-venamą vietą būtent čia. Panašių min-čių vedama Gerontologijos centre ap-silankė ir šių eilučių autorė, bet dar ne ieškodama vietos sau, o norėdama suteikti žinių kitiems. Šiuose na-muose kažkada teko lankyti ir kal-binti krikščionių demokratų veikėją Joną Saką iš Čikagos, istoriką Vinčą Trumpą, garsiąją kanklininkę ir Čiur-lionio ansamblio vieną iš vadovų Oną Mikulskienę, dailininką Vytautą Igną ir kitus. Visi jie čia sulaukė gilios sen-atvės, o Ona Mikulskienė – net 103 metų.

Girdėjome, kad Gerontologijos centras prieš porą metų tapo paval-dus Socialinių reikalų ir darbo mi-nisterijai, taigi norėjome pasiteirauti, ar kas nors pasikeitė ir ar šiandien išei-vijos lietuviai turėtų galimybę čia ap-sigyventi. Ties Vilniaus seminarija iš Kalvarijų gatvės sukame į mišką, tei-singiau – į Verkių regioninį parką, ir už kokių 300 metrų išvystame Geron-tologijos centro pastatų kompleksą. Per pastaruosius metus namų išorė gerokai pasikeitė – raudonų plytų sienas padengė šviesios plokštės. Susi-randame centro direktorių Vytautą Gričių ir teiraujamės, kokios permai-nos čia vyko:

„Vykdėme apšiltinimo projektą, kurį finansavo europiniai fondai, ap-tvarkėme išorę, dabar atrodo labai gražiai – įstiklinti balkonai, sudėti nauji langai, pertvarkyti ir apšiltinti stogai. Pastatas sutvarkytas taupant šilumą. Sutvarkyti koridoriai. Dar laukia daug darbų kambariuose. Šiuo metu pas mus gyvena 185 gyventojai, iki metų pabaigos jų padaugės iki dviejų šimtų, – taupiau panaudoję plo-tą įrengsime daugiau kambarių, bet neblogindami sąlygų gyventojams. Pas mus žmonės gyvena po vieną, daugiausiai – po du. Sunkūs ligoniai, kad galima būtų geriau juos aptar-nauti, apgyvendinami po tris dides-niame kambaryje“, – sako direktorius.

Anksčiau į šiuo namus buvo pri-imami visi norintys senyvo amžiaus žmonės, dabar daugiausia – turintys specialiųjų poreikių ir nebegalintys patys apsistarnauti. Klausiamo, ar tai taikoma ir išeiviams.

„Praktiškai taip, bet nuo seno

žmonės iš užjūrio pas mus gyvena dar visai stiprūs. Didesnė dauguma jų at-važiavo apie 2000-uosius. Jie drūti, do-misi viskuo, aktyviai bendrauja, – gražu žiūrėti. Girdžiu, kaip energin-gai jie čia politikuoja. Jeigu žmogus nori grįžti į Lietuvą, žinoma, jam rei-kia sudaryti galimybes. Šiuose na-muose pagal dabartinius nuostatus, kurie yra patvirtinti ministerijos, jeigu žmogus turi specialiųjų porei-kių ir pats nebegali apsistarnauti, gali būti priimtas. Eilę reguliuoja Sociali-nės apsaugos ir darbo ministerija. Yra ir privačių įstaigų. Mūsų išeiviams gal netgi būtų paprasčiau ir mažiau keblumų tvarkant dokumentus apsi-gyventi privačiuose globos namuose. Keblumų kyla dėl medicinos doku-mentų suderinimo, bet jeigu jie pa-geidautų, mes rastume galimybių jiems padėti. Manau, kad pas mus jiems būtų smagu, kadangi čia yra se-niai gyvenančių jų pažįstamų. Išeiviai gyvena šalia vienas kito. Maitiname keturis kartus per dieną. Kas nori ir gali, ateina valgyti kartu su visais į valgomąjį. Bendroje valgykloje yra apie 80 vietų, o kiekviename aukšte yra mažesni valgomieji kambariai. Deja, į valgomąjį ateina tik pusė. Di-delė dalis gyventojų maitinami kam-bariuose – vieni dėl to, kad negali, kiti – iš „raškažio“, nori, kad jiems mais-tas būtų pristatytas į kambarį. Kitam gal nepatogu viešumoje valgyti – dreba ranka ir jau sunku suvaldyti stalo įrankius. Nors mes stengiamės, kad mūsų gyventojai kuo daugiau bendrautų, nebūtų užsidarę, matytų vienas kitą ir kuo daugiau judėtų. Yra visokiųjų kultūrinių priemonių – kartą per mėnesį kvie-čiame visus į būrį ir sveikiname tą mėnesį gimu-sius. Renginių netrūksta, kai prade-dame švęsti nuo Kūčių, tai šventės ir tęsiasi iki pat kitų Kūčių. Renginiai praktiškai vyksta kas dvi savaitės. Kiti dar susirenka padainuoti, stalo žaidimus pažaisiti“.

Direktorius papasakojo, kad bu-vo metų, kai čia gyveno per 20 išeivi-jos lietuvių. Dalis išvyko susitvarkyti reikalų į Ameriką ir negrįžo, kai kas išėjo gyventi pas giminaičius, vienas kitas atsisveikino ir su šiuo pasauliu. Vienas netgi buvo pasistatęs namą, bet vėliau grįžo atgal. Dabar Geronto-logijos centre yra 10 užsienio lietuvių. Tų, kurie dabar čia gyvena, amžius gana gražus – vyriausiam 105 metai, jauniausiam – 83-eji.

„Nuo ko pradėti žmogui, norin-čiam čia apsigyventi?“, – klausiamo.

„Rekomenduočiau pradėti nuo ap-silankymo pas mus – įsitikinti savo akimis, apžiūrėti patalpas, aplinką,



Gerontologijos centro direktoriaus pavaduotojas Artūras Urbonaitis ir jo pagalbininkė Petronėlė. A. Škiudaitės nuotr.

aptarti sąlygas. Gal mes galėsime pa-dėti sutvarkyti dokumentus, kad ma-žiau reiktų vaikščioti po institucijas. Gali apsilankyti giminaičiai, kurie rū-pinsis“.

„Ar medicinis aptarnavimas ga-rantuojamas?“

„Taip, visas medicininis aptarna-vimas garantuojamas. Turime du ben-drosios praktikos gydytojus, kurie ap-žiūri ligonius, išrašo receptus. Jeigu yra poreikis, gydytojai ligonius lanko kambariuose. Jeigu reikia specialistų konsultacijų, jie išrašo siuntimus, ir mes pacientą gabename pas specia-listą, – turime specialią mašiną, kuria galima vežti žmogų vežimėlyje. Socia-liniai darbuotojai palydi. Medicininis personalas budi dieną naktį. Nuolat veikia du medicinos postai. Medici-nos personalas rūpinasi ir vaistais – gydytojo paskirtus vaistus išnešioja po kambarius ir netgi palaukia, kol išgers, kad žmogus neužmirštų (o kai ką reikia ir paraginti). Slaugytojos su-tvarko kamba-rius ir viskuo pasirū-pina, taip pat ir asmenine higiena. Tu-rime nemažai tokių, kurie patys jau nebepajėgia pasirūpinti. Iš 185 gyven-tojų tokių yra apie 100, mes turime vi-sas sąlygas juos prižiūrėti. Tokių gy-ventojų pas mus daugėja, dėl to mes siek tiek padidinome aptarnaujantį personalą. Gyventojus aptarnauja 108 darbuotojai. Manome, kad buitinės są-lygos yra geros. Turime 2 kinezitera-pijos sales skirtinguose aukštuose, kur žmonės mankštinasi, turime 140 vietų salę, kur vyksta renginiai, kon-certai, minėjimai, rodomas kinas. Mūsų bėda, kad neaptverta teritorija, todėl ruo-šiamės tverti tvorą, nes tu-

rime nemažai gyventojų, kurie turi senatvinę dimenciją ir sunkiai orien-tuojasi. Norėtusi, kad uždaramė kieme ir jie galėtų pasivaikščioti. Jie ir dabar vaikščioja, bet tik su lydinčiu darbuotoju. Aplinka čia graži, regio-ninis parkas, teritorija – 3,5 ha, čia pat Kalvarijų bažnyčia, kurios varpus nuolat girdime, garsiosios Vilniaus kalvarijos. Yra senas sodas, guves-nieji susikasa lysvelę, netgi bando daržovių užsiauginti. Turime bičiu-lių draugiją, yra 7 aviliai. Bites už-veisė vienas entuziastas, kuris subūrė ir bičiulius. Darbas gerai veikia žmo-nes. Čia ne viešbutis, čia žmogus atėjo gyventi, ir labai džiaugiamės, jeigu jis pripažįsta, kad čia jo namai. Beje, yra sudaryta gyventojų taryba, tam tikra prasme savivalda, kurią renka patys gyventojai. Taryba susideda iš 7 as-menų, kurie pasiskirstę darbus, – kas rūpinasi laisvalaikiu, kas kitkuo. Ta-ryba administracijai perduoda gy-ventojų pastabas. Mes tuomet svars-tome, juos kviečiame į savo posėdžius. Tarybos atstovai dalyvauja ir apgy-vendinant naujus gyventojus. Jie ge-riau žino tarpusavio santykius, geriau pažįsta kaimynų charakterius. Viskas – kaip na-muose“.

„Šalia yra Kunigų seminarija, ar turite ryšį su seminaristais, bažnyčia, išeiviai paprastai yra tikintys žmo-nės?“

„Mūsų ryšys labai artimas. Klie-rikai bendrauja su mūsų gyventojais. Turime savo koplyčią, kuri įrengta mūsų parapijos klebono iniciatyva, taigi pasimelsti yra kur. Koplyčia pri-skirta Santariškių parapijai, nuolat atvažiuoja kunigas, turime ir savo vargonus. Kūčių vakarienėje daly-vavo netgi Kunigų seminarijos vado-vai“.

„O kiek kainuoja gyvenimas šiuo-se namuose?“

„Galiu pasakyti, koks yra patvir-tintas biudžetas – ir jis nepriklauso nuo to, ar žmogus yra išeivis, ar Lietu-vos gyventojas. Anksčiau išeiviams buvo suteikiamos išskirtinės sąlygos, todėl jie ir mokėjo daugiau. Dabar mi-nisterija yra patvirtinusi vienodas kainas: žmogui, kuriam yra reika-linga globa, kaina – 2460 litų per mė-nesį, – jeigu 2 vietų kambaryje gyvena dviese. Jeigu vienas – apie 3 300 Lt. Jeigu žmogus pats apsistarnauja, pats nueina į valgyklą, jam kainuoja pi-



Gerontologijos centras Vilniuje po rekonstrukcijos

Nuotraukos iš Centro archyvo

Nukelta į 6 psl.

Gyvenimas Vilniaus kalvarijų pašonėje

Atkelta iš 5 psl.

giau, apie 1900 litų. Į tą kainą įeina visas aprūpinimas ir maitinimas. Gyventojai sako, kad maistas geras”.

„Ar išeivis turi būti Lietuvos pilietis?”

„Taip, klausimas rimtas, nes šie namai yra valstybiniai”.

Gerontologijos centrą sutiko aprodyti direktoriaus pavaduotojas Artūras Urbonaitis. Koridorių daug, kambarių taip pat. Visur švaru ir tvarkinga. Salėje, matome, renkasi kino filmo žiūrėtojai – kas savo kojomis, kas vežimėlyje. Erdviame ir paveikslais papuoštame valgomajame kol kas tuščia, pietūs dar tik ruošiami. Mūsų palydovas pakelia valgiaraštį – jame rašoma, kad pietus galima rinktis iš trijų patiekalų komplektų. „Stengiamės sudaryti sąlygas, kad mūsų gyventojai jaustųsi čia namie. Jie čia saugūs”, – sako gerb. Artūras ir siūlo aplankyti gerb. Petronėlę, kuri čia yra puiki administracijos pagalbininkė.

„O, iš ‘Draugo’, – apsidžiaugia šeimininkė. – Daug metų skaičiau, kai gyvenau Čikagoje”.

Ji pasakoja savo nelengvo gyvenimo istoriją – išdraskytos Lietuvos istoriją: „Su vyru išvažiavome iš Tauragės. Šešis metus gyvenome Vokietijoje. 1950 m. emigravom į Ameriką. Apsigyvenom Čikagos priemiestyje. Priklausm BALF’ui, ALT’ui, vaikų organizacijai „Saulutė”, skaitėm „Draugą”, „Tėviškės žiburius”, „Lietuvių dienas”, prenumerauom „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kroniką”. Mane visą laiką traukė Lietuva. Vyras labai norėjo važiuoti į Lietuvą. Jeigu būtų nevedęs, pirmą dieną Lietuvai atgavus nepriklausomybę būtų grįžęs. Jis daug dirbo dėl Lietuvos, labai Lietuvą mylėjo. Kai lietuviai susirinkdavo, tai nieko daugiau nekalbėdavome, tik apie Lietuvą. Mes su amerikiečiais nesimaišėme, privatus mūsų gyvenimas vyko tarp lietuvių. Amerikiečiams mūsų temos visai neįdomios. Vėliau vyras susirgo Alzheimerio liga, tada važiuom į Lietuvą. Ten giminių neturėjom, o čionai giminės kvietė. Vyras čia gyveno nuo 1999 m. iki 2006 m. Po jo mirties likau viena. Dabar pati susirgau. Iki 90 metų laikiausi labai gerai, buvau stipri, po 90-ies pradėjau eiti žemyn. Dabar atlieka tyrimus, žiūri, kas man atsitiko, bet kol kas ligos nenustatė. Po kambarį dar judu, pas daktarus nuveža. Aptarnavimas geras, turiu palydovą. Čia gyvenu jau 14 metų. Atvykome kartu su keletu kitų draugų, pra-



Gerontologijos centro gyventojų laisvalaikis

džioje mūsų buvo smagi kompanija”...

Maloniai pabendravusi su dar pora šių namų gyventojų atsisveikinu. Kieme pasitinka Šv. Kryžiaus atradimo bažnyčios varpų garsas, primenantis apie šalia, čia pat už namo kampo, prasidedan-

čias garsiąsias Vilniaus Kalvarijas – kraštovaizdžio tipo Kryžiaus kelią, kurio istorija taip pat skaudi – sovietų valdžios nurodymu koplyčios buvo sprogdytos ir atstatytos tik Lietuvai atgavus nepriklausomybę.

Washington, DC

Nepriklausomybės atkūrimo dienos minėjimas LR ambasadoje JAV

Kovo 11-ąją LR ambasadoje Washingtone surengtas Jūratės Landsbergytės (fortepijonas) ir Vytauto Oškinio (fleita) koncertas, skirtas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dienai paminėti. Koncerto metu buvo atlikti Mikalojaus Konstantino Čiurlionio, Juozo Pakalnio, Wolfgang Amadeus Mozart, Alexandre Guilmant, Vladimiro Gubos, Jules Emile Massenet kūriniai. Pirmą kartą atliktas naujas kompozitoriaus Mykolo Natalevičiaus kūrinys „LA”, skirtas 1991 m. sausio 13 d. ginant Lietuvos nepriklausomybę žuvusiai Loretai Asanavičiūtei atminti.

Vargonininkė Jūratė Landsbergytė baigė Lietuvos muzikos ir teatro akademiją (LMTA), prof. L. Digrio vargonų ir J. Čiurlionytės muzikologijos klases. 1989 m. tapo Kijevo vargonininkų konkurso laureate. Vargonininkės koncertinė veikla driekiasi per daugelį Europos šalių ir JAV. Kaip solistė ir kartu su kameriniais ansambliais ji pirmą kartą atliko daugybę kūrinių, įrašė muzikos radijuje ir į kompaktines plokšteles. Svarbią vietą atlikėjos repertuare užima modernioji lietuvių vargoninė muzika. Nuo 2010-ųjų J. Landsbergytė studijuoja LMTA doktorantūroje.



J. Landsbergytė ir V. Oškinio koncerto ambasadoje akimirka.

Ludo Segers nuotr.

Fleitininkas Vytautas Oškinis baigė Nacionalinę M. K. Čiurlionio menų gimnaziją (Ž. Valkaitytės fleitos klase). Šiuo metu studijuoja Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje (prof. Algirdas Vizgirda). V. Oškinis yra J. Pakalnio pučiamaųjų instrumentų konkurso I vietos ir K. Stralio tarptau-

tinio „Young Flutist” konkurso (Latvija) II vietos laureatas. Tobulinosi meistriškumo kursuose „Fleita Neringoje”, dalyvavo „Lutheran Summer Music” akademijoje, Minneapolyje, JAV.

LR ambasados JAV informacija



Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

NATO standartizacijos biurui vadovaus lietuvis

Vilnius (KAM.lt) – Lietuvos karinių oro pajėgų vadas generolas majoras Edvardas Mažeikis nuo liepos skiriamas vadovauti NATO standartizacijos biurui.

Raštą dėl Lietuvos karininko skyrimo į šias pareigas kovo pradžioje pasirašė NATO generalinis sekretorius Anders Fogh Rasmussen.

NATO standartizacijos agentūra yra savarankiška NATO institucija, jos veikla finansuojama iš NATO karinio biudžeto. Šiuo metu vykstant NATO agentūrų reformai ši agentūra, dar pritarus visoms 28 organizacijos šalims, bus pervadinta į NATO standartizacijos biurą ir taps NATO vadavietės Tarptautinio karinio štabo struktūrine dalimi.



Edvardas Mažeikis vadovaus NATO standartizacijos biurui. KAM.lt nuotr.

Ši agentūra nustato NATO standartų rengimo procedūras, organizuoja įvairių darbo grupių posėdžius, prižiūri informacines sistemas, bendradarbiauja su civilinėmis standartizacijos institucijomis.

NATO standartizacijos agentūra yra įsikūrusi NATO vadavietėje, Briuselyje.

JAV viceprezidento vizitas liudija įsipareigojimų tvirtumą

Vilnius (ELTA) – Skubiai surengtas JAV viceprezidento Joe Bideno vizitas į Lenkiją ir Lietuvą skirtas nuraminti šio regiono gyventojus ir priminti Rusijai, kad NATO partneriai yra tvirti savo įsipareigojimuose, teigia politikos apžvalgininkas, Vilniaus universiteto (VU) Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto (TSPMI) docentas Kęstutis Girnius.

Penktadienį išplatintame Baltųjų rūmų pranešime rašoma, kad per savo susitikimus „viceprezidentas konsul-

tuosis dėl veiksmų remti Ukrainos suverenitetą ir teritorinį vientisumą bei patvirtins kolektyvinės gynybos įsipareigojimus pagal Šiaurės Atlanto sutartį ir JAV ilgalaikę paramą visiems jos sąjungininkams ir partneriams Europoje”.

Politikos apžvalgininkas teigia, kad vizito metu gali nuskambėti „standartiniai pasisakymai”, tačiau atkreipė dėmesį į tai, kaip greitai buvo suorganizuotas vizitas, kuris turėtų prasidėti antradienį.

Lietuvą neįsileista 600 asmenų

Vilnius (BNS) – Iš viso šiemet Valstybės sienos apsaugos tarnybos (VSAT) pareigūnai neįleido įvažiuoti beveik 600 užsieniečių. Daugiausiai tarp jų buvo Rusijos (278) ir Baltarusijos (248) piliečių. Taip pat kelionė į Šengeno erdvę Lietuvos pasienyje pasibaigė 21 Gruzijos, 17 Armėnijos, 10 Ukrainos ir dar dešimties valstybių piliečiams.

Pasak VSAT pranešimo, dažniausia priežastis, dėl ko asmenys nebuvo

įleisti į Lietuvą – užsieniečiai neturėjo vizos ir nebuvo pagrindo ją išduoti. Dėl to šiemet į Lietuvą nebuvo įleisti 234 užsieniečiai.

Kitos dažniausiai pasitaikančios priežastys yra tokios: patikslinančių duomenų nepateikimas (149 atvejai), vykimas su netvarkingais transporto priemonės dokumentais ar jų neturėjimas (96 atvejai), lėšų pragyventi neturėjimas (51 atvejis).

Apklausa: Prezidentės reitingas smuktelėjo

Vilnius (ELTA) – Smuktelėjo didžiausią visuomenės palaikymą turinčios perrinkimo siekiančios Prezidentės Dalios Grybauskaitės reitingas, rodo naujienų agentūros ELTA užsakymu atlikta apklausa.

Apklausoje respondentų buvo klausiama, už ką jie balsuotų Lietuvos Prezidento rinkimuose gegužės 11 dieną.

Tyrimo duomenimis, keturi iš dešimties, tai yra 42 proc., apklaustų 18 metų ir vyresnių šalies gyventojų rinkimuose ketina balsuoti už dabartinę Prezidentę D. Grybauskaitę. Jos reitingas per mėnesį smuko 6 procentiniais punktais.

Lietuvos socialdemokratų partijos kandidato Z. Balčyčio populiarumas per mėnesį išaugo 3 procentiniais punktais, iki 9 procentų.

Darbo partijos kandidato Artūro Paulausko palaikymas irgi siekia 9 procentus, jis per mėnesį ūgtelėjo 2 procentiniais punktais.

Kiti kandidatai į Prezidentus kol kas turi mažesnę palaikymą – po 2 proc. potencialių rinkėjų ketino balsuoti už Lietuvos žaliųjų partijos pirmininką Liną Balsį, kurio populiarumas sumažėjo vienu procentiniu punktu, bei už Lietuvos lenkų rinkimų akcijos pirmininką Valdemarą Tomaševskį.

Po 1 procentą apklaustų gyventojų būtų balsavę už Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos kandidatą Bronį Ropę bei už Vilniaus merą Artūrą Zuoką. Kitus tris kandidatus palaiko mažiau nei po procentą respondentų: 0,8 proc. respondentų sakė, kad balsuotų už Kristiną Brazauskienę, 0,5 proc. – už signatarą Rolandą Paulauską, o 0,4 proc. – už Naglį Puteikį.

Apklausa vyko vasario 21–28 dienomis, kai dar nebuvo priimtas sprendimas neregistruoti Rolando Pakso. „Tvarkos ir teisingumo” vadovo populiarumas siekė 13 proc. ir buvo išaugęs 3 procentiniais punktais.

Maskvoje protestai prieš Rusijos intervenciją

Maskva (Bernardinai.lt) – Kovo 15 d. Maskvoje į gatves išėjo tūkstančiai žmonių, protestuodami prieš Rusijos intervenciją Kryme. Jie mojavo Ukrainos vėliavomis, šaukė Maidano aktyvistų šūkius, reikalavo Putiną atšaukti karines pajėgas iš pusiasalio, plakatuose mirgėjo tokie užrašai kaip „Putinai, lauk iš Ukrainos”, „Ukraina yra suvereni valstybė”, kituose Rusijos prezidento veiksmai buvo lyginami su nacių įsiveržimu į Sudetus.

47-erių metų universiteto dėstytoja Yelena Orlova sakė suprantanti, jog demonstracija nepakeis valdžios sprendimų, tačiau išsakyti prieštaravimą laikanti savo pareigą. „Nesutinku su Putino politika. Aš prieš Krymo aneksiją. Manau, jog Rusija turi gerbti Ukrainos sienas”, – naujienų agentūrai AFP sakė ji.

Minėtos agentūros skaičiavimais, Maskvos centre protestavo 20 tūkst. žmonių. Tuo tarpu Rusijos policija pranešė daug mažesnę skaičių – 3 tūkst. Virš galvų praskridus sraigtasparniui, susirinkusieji skandavo „Pagrindinis priešas yra Kremlius. Ne fašizmui, ne imperializmui”.

Taip pat Maskvoje vyko ir kelių tūkstančių priešininkų demonstracija. Putino rėmėjai nešėsi raudonas vėliavas, skanduota prieš „fašistus” Ukrainoje, nuo kurių Rusija neva gina Kryme gyvenančius rusus.

Popiežius susitiks su mafijos aukomis

Roma (Vatikano radijas) – Kovo 21 d., popiežius Pranciškus susitiks su mafijos aukų šeimomis. Susitikimas vyks šalia Vatikano esančioje popiežiaus šv. Grigaliaus VII parapijoje. Jį rengia kunigo Luigi Ciotti vadovaujamas fondas „Libera”, koordinuojantis pilietinės visuomenės iniciatyvas prieš organizuotą nusikalstamumą. Susiti-

kime ketina dalyvauti apie septynis šimtus žmonių iš visos Italijos, kurių šeimų nariai buvo nužudyti ar kitaip nukentėjo priešindami organizuotam nusikalstamumui. Susitikimas minėtoje Romos parapijoje vyks visą dieną. Penktadienį po pietų jo dalyvius pasveikins atvykęs popiežius Pranciškus.



www.ve.lt nuotr.

Latvijos SS legiono paminėjimo eitynės Rygoje

Ryga (BNS) – Maždaug pusantro tūkstančio žmonių sekmadienį vidurdienį dalyvavo eitynėse nuo Rygos katedros iki Laisvės paminklo, kuriomis buvo paminėti latvių kariai, per Antrąjį pasaulinį karą kovoję nacistinės Vokietijos „Waffen SS” divizijoje.

Eitynių dalyviai nešė Latvijos, Lietuvos ir Estijos vėliavas, kai kurie buvo su Latvijos vėliavos spalvų juostomis, daugelis nešėsi gėles. Buvo dainuojamos patriotinės ir tautinės dainos.

Patys legionieriai veteranai tvirtina, kad jie gynė savo gimtą kraštą nuo

sovietinės okupacijos.

„Mes kovojome prieš komunizmą ir už mūsų šalį – tai buvo mūsų pagrindinė idėja, o ne kova už Hitlerį”, – sakė 87 metų veteranas Vincentas Spakovskis.

Vadinamieji antifašistiniai aktyvistai savo kontrdemonstraciją surengė Bastėjos kalvoje. Demonstracijos praėjo ramiai.

Šiemet Rygos Dūma davė visus reikiamas leidimus ir kovo 16 dienos kasmetiniam legionierių paminėjimui, ir protesto akcijai.

Rusija vetavo JT rezoliuciją, neigiančią Krymo referendumą

Jungtinės Tautos (BNS) – Rusija kovo 14 d. vetavo JT Saugumo Tarybos rezoliucijos projektą, kuriuo norėta paskelbti referendumą dėl Krymo regiono statuso negaliojančiu ir paraginti valstybes bei tarptautines organizacijas jo nepripažinti.

Minėtoje rezoliucijoje buvo užsiimenama ir tai, kad Ukrainos vyriausybė Kijeve nepripažįsta šio referendumo. Iš 15 Saugumo Tarybos narių per jau septintą neeilinę sesiją nuo Ukrainos krizės pradžios už rezoliuciją balsavo 13 šalių atstovai, o Kinija susilaikė.

Pekinas paprastai remia Rusiją Saugumo Taryboje, todėl Vakarų atstovai šį susilaikymą įvertino kaip geriausią įmanomą balsavimo rezultatą per daugiau kaip valandą trukusioje se-

sijoje.

„Rusija visiškai izoliuota JTST. 13 balsų už rezoliuciją. Net Kinija susilaikė”, – pabrėžė JAV nacionalinio saugumo patarėjo pavaduotojas Ben Rhodes.

Padėkojęs JT už pastangas Kijevas perspėjo pasaulį, kad krizė gali staiga pablogėti. „Tai kažkas, kas keičia padėtį dramatiškai”, – žurnalistams sakė Ukrainos ambasadorius JT Jurijus Sergejevas.

Rusijos ambasadorius Jungtinėse Tautose Vitalijus Čurkinas prieš Tarybos narių susitikimą sakė, kad „šiame balsavime nebus jokių šurprizų”.

Rusija yra viena iš penkių nuolatinių JT Saugumo Tarybos narių, kurios turi veto teisę.

ŠVENTADIENIS

Pasninkas akims

BR. LUKAS SKROBLAS OSB

Nūdienos žmogui daug ko trūksta, tačiau jam tikrai netrūksta ir niekada nebetrūks vieno dalyko – būtent vaizdinių. Norint tuo išitikinti, užtenka išeiti į gatvę, užėti į didmeninės prekybos parduotuvę arba tiesiog išjungti televizorių ar internetą. Viso pasaulio vaizdiniai plūsta kasdien prieš akis, pateikdami vis naujų išpūdžių, neretai labai šiurpių ir skandina žmogų, beveik nepalikdami galimybės rinktis.

Kūno ir širdies akys

Kasdienis srautas patrauklių reginių žmogų įtakoja galbūt daugiau, nei jis mano. Antai, Seneca, kalbėdamas apie gladiatorių kautynes, pasakė: „Niekas taip nežaloja žmogaus, kaip reginiai” (7 laiš. Lucilijui). Jis taip pat patars: „Išmokyk akis nebesišvalgyti [...] Kiekvieną dalyką tobula padaro tik nuolatinė priežiūra ir atkaklios pastangos [...] Išminčius visą laiką galvoja, koks jo gyvenimas, o ne kiek jo likę” (60 laiš. Lucilijui).

Visa, kas aplinkui žiba, mirksi greitai atsispindi paties žmogaus žvilgsnyje. Prasideda taip vadinamas „vidinis valkatavimas”, išsiblaškymas, gyvenimas paviršiuje, nenustygstamai ieškant niekuomet nepasotinamų naujovių, to, kas dar nepamatyta. Kartu vengiama pripažinti, kad vaizdiniai pasotinti iki galo nepajėgia, priešingai, besaikis jų ieškojimas pasišaukia nepaaiškinamos tuštumos jausmą ir nusiminimą. Taip yra galbūt dėl to, kad kūno ir širdies akis jungia slėpiningas ryšys. Todėl Kristus sako: „Kūno žiburys yra akis, todėl jei tavo akis sveika, visam tavo kūnui bus šviesu. O jei tavo akis nesveika, visas tavo kūnas skendės tamsoje” (Mt 6,22).

Šv. Jonas pasakys dar radikaliau: „Visa, kas yra pasaulyje, tai kūno geismas, akių geismas ir gyvenimo pui-kybė” (1 Jn 2,16). Vadinasi, šalia nešvarių, netyrų vaizdinių egzistuoja ir nešvarus, geidžiantis žvilgsnis, kylantis šikart iš širdies ir besimaitinantis netyrais vaizdiniais. Tai žvilgsnis, kuris siekia valdyti, dominuoti, išnaudoti, pasisotinti be atsakomybės, be išpareigojimo, be meilės. Todėl, kaip atrasti sveiką akį, kad viskas taptų iš naujo šviesu?

Žiūrėti į savo tikėjimo vadovą

Suprantama, kad tikėjimas neprašo gyventi užmerktomis akimis, jis neprašo niekinti pasaulio ir jame esančių vaizdinių. Jis prašo veikiau tam tikro pasninko akims negatyvių vaizdinių atžvilgiu. Yra negatyvių vaizdinių, nuo kurių akis reikia nugręžti ryžtingai, tačiau dažniausiai svarbu ne žūtibūt išvengti reginio, bet jo neieškoti laisva valia, o į pamatytą nelaikyti išmeigus akių. Galima matyti, bet nežiūrėti. Be abejo, visa ši pastanga turi būti lydimą Šventosios Dvasios, nes dažnas patiria, kokią narkotinių poveikį gali įgauti pats įprotis ir kaip sunku pačiam žmogui iš jo išsilaivinti.

Gavėnios laikas yra tinkamas metas sužadinti savyje intensyvesnį troškimą apsisvalyti, stipriau ir dažniau šauktis Šventosios Dvasios, konkrečiai ir laisvai suktis nuo visko, kas nėra pagal Dievą, dar daugiau, gręžti akis į Dievą ir „žiūrėti į savo tikėjimo vado-

vą ir ištobulintoją Jėzų” (Hbr 12,2). Todėl dažnai, ko gero, yra svarbu ne tiesiog kovoti su negatyviais vaizdiniais, juos nuolat stumiant šalin ar tarsi jų nematant (ir paprastai pralaimint), bet veikiau pabėgti iš mūšio lauko ir bėgti į Kristų. O bėgti į Kristų – tai, gyvenant vaizdų apsuptyje, labai konkrečiai žvelgti į jo veidą.

Žvelgti ir kontempliuoti Kristaus veidą ypač tinka turint prieš save ir ilgai žvelgiant į Kristaus ikoną. Mažą ikoną galima turėti su savimi, ant savo stalo, darbovietėje, žodžiu, lengvai akims pasiekiamoje vietoje. Ikonos nėra tiesiog nuotraukos. Jos leidžia matyti daugiau ir toliau to, ką galima nufotografuoti. Iš pirmo žvilgsnio nemalonus ir nedaug pasakančios, jos reikalauja tam tikro nusigalėjimo, nes jose svarbūs kaip tik ne veido bruožai, bet naujas, tolimesnis, pranokstantis jusles regėjimas. Į šį naują regėjimą veda Šventoji Dvasia taip, kad galima pakartoti šv. Atanazo žodžius: „Apsvaigę nuo Dvasios, geriame Kristų”. Kard. Ratzinger pasakys, kad paveikslas turi būti vidinės kontempliacijos, tikėjimo kupino susitikimo su nauja Prisikėlusiojo tikrove vaisius ir vėl vesti į vidinį regėjimą, maldingą susitikimą su Viešpačiu.

Žvelgti ir kontempliuoti Kristų galima ir adoracijos metu. Pasilikimas prieš eucharistinį Kristaus Kūną, įneša šviesos paties žmogaus kūnui. Akis apsisvalo, kūne tampa šviesu. Toks nuolatinis žvilgsnio kreipimas į Kristaus veidą turėtų išmokyti jo paties žvilgsnio į visus dalykus. Net paskendus vidinių ir išorinių vaizdinių sraute, galima sugrįžti į švarų Kristaus žvilgsnį, ieškoti Šventosios Dvasios pėdsakų visur ir išlikti nepajudinamam, tarsi regint Neregimąjį (plg. Hbr 11, 27).

Malda

„Dabar tik tave vieną myliu. Tave vieną seku, Tavęs vieno ieškau, Tau vienam esu pasirengęs tarnauti, nes vienas teisingai viešpatauji; noriu paklusti tavo teisei. Prašau paliepti ir įsakyti, ką tik nori, bet išgydyti ir atverti mano ausis, kuriomis galėčiau girdėti Tavo žodžius, išgydyti ir atverti mano akis, kuriomis galėčiau matyti Tavo ženklus. Išvyk iš manęs proto aptemimą, kad pažinčiau Tave. Pasakyk, kur turėčiau žiūrėti, kad regėčiau Tave, ir, tikiu, padarysiu visa, ką liepsi.

Meldžiu pasiimti atgal savo bėglį, gailestingiausiasis Viešpatie. Jau pakankamai pakėliau bausmių, pakankamai tarnavau Tavo priešams, kuriuos laikai pamynęs po savo kojomis, pakankamai buvau pajuoktas įvairių apgavysčių. Pasiimk mane, bėgantį nuo jų, mane, savo tarną, nes ir jie mane, svetimą, pasiėmė, kuomet bėgau nuo Tavęs. Žinau, kad turiu pas Tave grįžti. Tebūnie atidarytos Tavo durys man, beldžiančiam, paaiškink man, koku keliu pas Tave grįžtama.

Neturiu nieko, tik valią, nežinau nieko, tik tai, kad, kas keičiasi ir yra dūlu, turi būti atmesta, o kas tikra ir amžina – ieškoma. Darau šitai, Tėve, nes tik šitai žinau. Bet iš kur pas Tave ateinama, nežinau”.

Augustinas „Pokalbiai su savimi” I, 5.

Bernardinai.lt

DATOS ir SUKAKTYS

Trečioji kovo savaitė

Kovo 17

Airijoje Šv. Patriko diena.

– 1834 m. gimė Gottlieb Wilhelm Daimler, vokiečių inžinierius, konstruktorius bei pramonininkas. G. Daimler sukūrė pirmąjį automobilį (mirė 1900 m.).

– 1898 m. John Holland New Yorke demonstravo povandeninį laivą, kuris paniręs išbuvo 100 minučių.

– 1938 m. gimė Rudolf Nurijev, rusų kilmės baleto šokėjas (mirė 1993 m.).

– 1943 m. okupacinė Vokietijos reichs valdžia uždarė Vilniaus universitetą.

Kovo 18

– 1662 m. Paryžiuje pasirodė pirmieji miesto autobusų prototipai – aštuonvietės karios.

– 1861 m. gimė Gabrielė Petkevičaitė-Bitė, rašytoja, publicistė, Lietuvos visuomenės ir politinė veikėja (mirė 1943 m.).

– 1931 m. parduotuvėse pasirodė pirmieji elektriniai skustuvai, kuriuos išrado Jakob Schick.

– 1989 m. Kaune atkurta Lietuvių tautinio jaunimo sąjunga „Jaunoji Lietuva”.

Kovo 19

Katalikiškos šalys švenčia Šv. Juozapą.

Pempės šventė.

Tarptautinė kliento diena.

– 1945 m. gimė Modestas Paulauskas, Lietuvos krepšininkas ir treneris. Žaisdamas Tarybų Sąjungos krepšinio rinktinėje laimėjo olimpinį bronzos medalį (1968 m.), olimpinį aukso medalį (1972 m.).

– 1972 m. pogrindyje pradėta leisti Lietuvos katalikų bažnyčios kronika (1972–1989).

– 2008 m. mirė seras Arthur Charles Clark, britų rašytojas, išradėjas ir futuristas, geriausiai žinomas mokslinės fantastikos romanu „2001 metų kosminė odisėja” bei to paties pavadinimo filmu, pastatytu kartu su Stanley Kubrick (gimė 1917 m.).



1951 m. BBC konkursui parašė scenarijų „Sargybinis”. Nors ir istorija buvo atmesta, ji pakeitė visą Clark tolimesnį gyvenimą. „Sargybinis” įnešė mistinių ir kosminių elementų į Clark kūrybą. Vėlesni darbai buvo paskirti technologikai labiau išsivysčiusių ateivių kontaktui su žmonija. Nuo 1956 m. gyveno Šri Lankoje. Ten sukūrė „Rojaus fontanus”, kur aprašė kosmoso keltuvo idėją. Išleidęs „2001 metų odisėją” (1968 m.) Clark tapo daugiau mokslo ir technologijos patarėju, ypač „Apollo” kosminės programos metu.

Knyga „Susitikimas su Rama” pasirodė 1973 m. ir pelnė jam pagrindinius šio žanro apdovanojimus. 1998 m. jam suteiktas riterio vardas „Už tarnavimą literatūrai”, išventintas buvo 2000 m. gegužės 26 d.

Kovo 20

Pasaulinė Žemės diena.

– 1440 m. Trakuose nužudytas Žygimantas Kęstutaitis, Lietuvos didysis kunigaikštis.

gaikštis (1432–1440 m.).

– 1902 m. Natan Stablefield pademonstruoja pirmąjį bevielį telefoną.

Kovo 21

Tarptautinė miego diena.

Tarptautinė rasinės diskriminacijos panaikinimo diena.

Pasaulinė poezijos diena.

Pavasario lygiadienis.

– 1507 m. pirmąkart paminėta Tauragė.

– 1685 m. gimė Johann Sebastian Bach, vokiečių baroko epochos kompozitorius ir vargonininkas (mirė 1750 m.).

– 1804 m. priimtas Prancūzijos civilinis kodeksas, žinomas kaip Napoleono kodeksas.

– 1939 m. Vokietija aneksavo Klaipėdą.

– 1989 m. Kapsuko miestui grąžintas Marijampolės pavadinimas.

Kovo 22

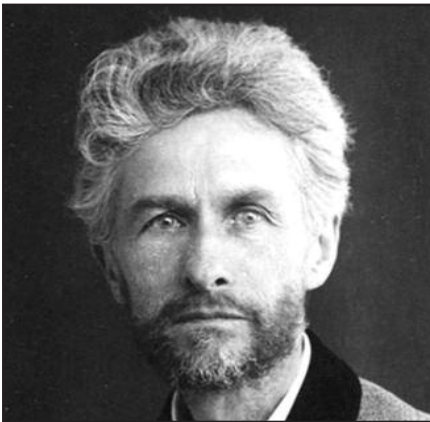
Pasaulinė vandens diena.

– 1733 m. Joseph Priestly užpatentavo mineralizuotą vandenį.

– 1786 m. gimė Joachim Lelewel, lenkų istorikas, kartografas, geografas, kultūros mecenatas, vienas iš Europos numizmatikos pradininkų (mirė 1861 m.).

– 1832 m. mirė Johann Wolfgang von Goethe, vokiečių rašytojas, humanistas, politikas, mokslininkas bei filosofas. Vienas svarbiausių vokiečių švietimo epochos rašytojų (gimė 1749 m.).

– 1868 m. gimė Vilhelmas Storostas –Vyduanas, filosofas, rašytojas, publicistas, kultūros veikėjas (mirė 1953 m.).



Savo filosofinėse pažiūrose Vydūnas jungė senovės indų filosofiją su neoplatonizmo bei krikščionybės elementais. Indų filosofija – kertinis Vydūno pažiūrų akmuo. Vydūną žavėjo indų mokėjimas kovoti dėl savo teisių nenaudojant prievartos. Jis manė, kad neišnykti gali padėti tik tautos ištvermė, orumas, jos narių atsakomybė. Vydūnas suprato, kad dėl tragiško lietuvių tautos likimo kalti ne tik „svetimieji”. Todėl jis reikalavo ugdyti atsakomybės už tautos likimą jausmą, vidinę atsparą, moralinį tvirtumą. Tai padėtų nepasiduoti jokioms išorinėms jėgoms, atsispirti svetimos dvasios invazijai. Vydūnas visiškai pagrįstai gali būti vadinamas humanistinės etikos kūrėju.

– 1948 m. gimė Andrew Lloyd Webber, seras, baronas, vienas žinomiausių šiuolaikinių kompozitorių.

Kovo 23

Pasaulinė meteorologijos diena.

– 1937 m. mirė Mikas Petrauskas, vargonininkas, dainininkas (tenoras), dirigentas, pedagogas, kompozitorius ir kultūros veikėjas (gimė 1873 m.).

– 1985 m. Vilniaus arkikatedroje atrastas auksakalystės meno lobynas.

– 1990 m. Lietuvoje nutraukta KGB veikla.

Kita vertus, visą Pirmosios Respublikos dvidešimtmetį Lietuva gyveno su šūkiu *Mes be Vilniaus nenurimsime!*. Vilniaus krašto lietuviai tapo labiausiai godotina, tautinės empatijos verta tautos dalis, kuri tuo pačiu momentu pati jautė, kad jos atskirumas, specifika, regioninio-istorinio kitioniškumo savybės ne visada kitų lietuvių yra suprantamos. Per trumpą Pirmosios Respublikos dvidešimtmetį užaugo visa naujoji lietuvių karta, išugdyta mokyklinių programų ir Vilniaus netekties traumų. Tos kartos lietuviai gyveno viso pasaulio lietuvių problemomis ir suvokė svarbiausius diasporinės tautos bruožus. Tačiau tos kartos lietuviai nebuvo patys tolerantiškiausi regioninėms, subetninėms lietuvių tautos grupėms, neatitinkančioms išivyrvusių etnonacionalistinių standartų. Lėčiau, nei būtų norėtasi, vystėsi pajėgumas suprasti tautines mažumas kaip vienos politinės tautos nares, taip pat kartu gerbti visas skirtingoms piliečių grupėms priklausančias teises ir laisves. Toje savivokoje sunkiai klostėsi tautos narių kitakilmių (kitakalbių) mažumų, kaip *savųjų*, ir kitoms politinėms bendrijoms priklausių lietuvių diasporos narių politinė pusiausvyra. Svarbu ir tuo pat metu sunku pasverti, kas anuomet buvo artimesnis: Lietuvos lenkakalbių šeimos vaikas, rusų sentikis, per amžius gyvenęs Lietuvoje, ar JAV lietuvis. Tam, kad būtų galima laikyti juos visus viena sudėtinga, bet vis tiek saviškais įvardijamų žmonių bendruomene su visus juos vienijančia atmintimi, reikėjo ir pagarbos senai LDK tradicijai, ir gero Vakarų civilizacijos pažinimo, ir apskritai didesnio bendro raštingumo, išsilavinimo ir inteligencijos.

3. Lietuvos laisvė, atsikūrimo sunkumai ir naujoji emigracijos banga 1926–1930 m.

*Nemesk tėvynės, mielas broli,
Nors ir vargingai gyveni,
Negeisk tos laimės, kur vilioja,
Kur rast už jūrų ketini.*
(Iš populiarios XX a. 3 deš. dainos)

Jaunos valstybės kūrimas, stiprinimas, vystymas neišvengiamai vedė į prieštaringų masinio kasdienio, materialinio gyvenimo patirčių ir idealizmu bei tautine pergalės euforija gyvenusio visuomenės sluoksnio vaizdinių susidūrimą. Džiūgaujant ir aukojantis dėl idealų, buvo įprasta kartoti, kad ne vien duona žmogus gyvas. Tai nebuvo žodžiai be liaudį mobilizuojančio turinio ir poveikumo. Nepriklausomybės kovų metais patriotiniai principai darė stebuklus. Jie siejo Lietuvos ir užsienio lietuvių emociniais patriotiniais saitais.

Vėliau Lietuvos tikrovė negailėtingai pažvelgė ir vieniems, ir kitiems į akis. Jau II pasauliniam karui pradedus ir Lietuvos Respublikai skaičiuojant paskutinius savo laisvės mėnesius, 1940-ųjų sausio 10 d. Ministro Pirmininko Antano Merkio kabinete įvykusiame pasitarime išeivijos klausimu JAV lietuvių atstovas dr. Aleksandras Mykolas Račkus visų dalyvių akivaizdoje tiesiai šviesiai pareiškė, kad *dabar jau nebėra Amerikos lietuvių tarpe tos pačios dvasios, kokia buvo prieš 20 metų*.²⁵⁰

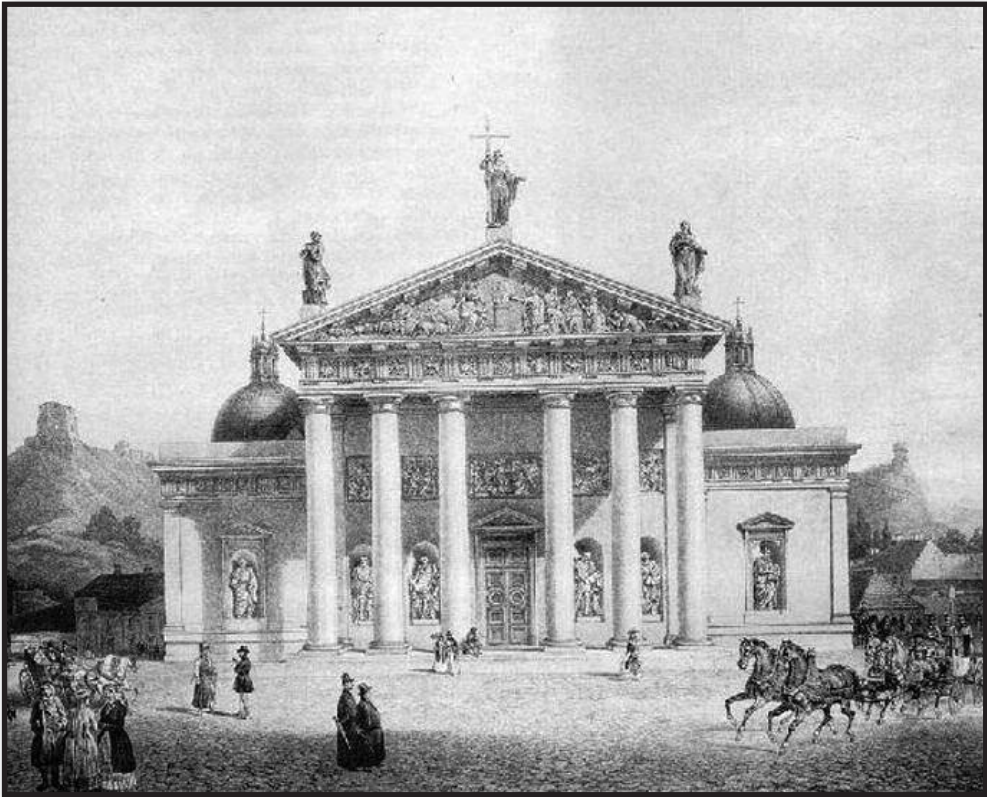
Kita vertus, juk ir Lietuvos laisvės kovų savanoriai kovėsi ne tik dėl idėjų, bet ir dėl naujos socialinio tei-

KARKLO DIEGAS

lietuvių pasaulio istorija

EGIDIJUS ALEKSANDRAVIČIUS

79



buvo labai silpni jaunos valstybės pamatai. Pramonė vos vos vystėsi ir negalėjo sukurti pakankamai daug darbo vietų, o jų trūko tradiciškai aukšto natūralaus prieaugio šaliai. Lietuvos emigracinio potencialo ūkinių motyvų nesumažėjo, net jei emocinis klimatas jau buvo visiškai kitoks, nei prieš I pasaulinį karą, kai lietuvių išeivijos į Jungtines Amerikos Valstijas banga pasiekė iki tol neregėtą lygį.

Šiandien istorikai negali įvertinti visų nusivylimo tikrove ir emigracijos pasirinkimo aplinkybių. Tiesioginių visuomenės nuomonės apklausų dar nebuvo, tad apie potencialą teko spręsti iš įvykusių faktų statistikos. O įvykę faktai nepaliudija, kiek buvo norinčių ir kiek pasiryžėlių gebėjo savo planus įgyvendinti. Tai lemia viena labai svarbi aplinkybė: masinei lietuvių samonei ilgą laiką patraukliausias Eldoradas – Jungtinės Amerikos Valstijos – 1921 m. uždarė kadais plačiai atkeltus vartus imigrantams iš Vidurio Rytų Europos. 1918–1923 m. dar pastebimas didelis srautas lietuvių išeivių į Ameriką. Bet net labai norėdami, lietuviai masiškai tenai laimės ieškoti jau nebegalėjo. JAV taisyklės nurodė, kad kvota negali viršyti 3 nuošimčių nuo vienos ar kitos Europos tautos diasporos. Čia darsyk likimas krėtė lietuviams išdaigas. Juk jų oficialus atpažinimas buvo stipriai pavėlavęs.

250. 1940 m. sausio 10 d. slapto pasitarimo dėl Šiaurės Amerikos lietuvių stenograma. In: Lietuvos Respublikos emigracijos politika 1920–1940 m., p. 102.

prasti, kad įtampa tarp idealais grįstų vilčių (neretai visai neadekvačių) ir tikrovės, kurioje ekonominė krašto raida stūmė į neviltį tūkstančius paprastų lietuvių valstiečių ir darbininkų, buvo labai didelė. Geresnio gyvenimo viltys ir patriotinio moralizavimo bei agitacijos galia neretai būdavo bejėgės. Nualintas Lietuvos ūkis, paveldėtas iš rusų laikų atsilikimas, agrarinis krašto charakteris – visa tai

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

SIŪLO DARBĄ

„Window washers and gutter cleaners
needed for residential homes, must have drivers license. Great pay, experience not required,
847-527-7999

ĮVAIRŪS

Perku arba išsinuoju žemę vidurio Lietuvoje, tinkamą ūkininkauti. Perku mišką Lietuvoje. Apmokėjimas už žemę arba mišką išankstinis. Sandorį galima atlikti Lietuvoje ir JAV.
Tel. +370-616-93194

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. CollegeDrive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Emigrantė Holivude

Atsisveikinant su *Hogan's Heroes* serialo aktore Cynthia Lynn



Cynthia Lynn su kitais *Hogan's Heroes* serialo aktorais.

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Hogan's Heroes buvo žiūrovų mėgiamas amerikiečių komedijinis teleserialas, kurio veiksmas vyksta vokiečių belaisvių stovykloje Antrojo pasaulinio karo metu. 168 epizodų serialas buvo rodomas nuo 1965 m. rugsėjo 17 d. iki 1971 m. liepos 4 d. Aktorius Bob Crane vaidino pulkinininką Robert E. Hogan (sajungininkų kalinių tarptau-

tinės grupės vadovą), Werner Klemperer – nekompetentingą stovyklos komendantą pulkininką Wilhelm Klink, o John Banner – kvailelį sargybinių. Įdomu tai, kad ankstyvuose serialo epizoduose Leslie Smythe Beddoes vaidino mūsų Rūta (Kilmonytė) Lee.

Praėjusią savaitę pasklido liūdna žinia – viena iš paskutiniųjų šios populiarios 8-tojo dešimtmečio komedijos aktorių Cynthia Lynn kovo 10 d. mirė. Apie netektį Facebook'e pranešė jos dukra Lisa Brando.

76-rių metų sulaukusi Lynn labiausiai atmintina buvo savo pulkininko Klink sekretorės ilgakasės blondinės Fraulein Helgos vaidmeniu būtent šiame CBS teleseriale.

Šmaikštūs Cynthia Lynn personažai buvo dažnai matomi ir kitose amerikiečių žiūrovų pamėgtose laidose: *Mission Impossible*, *The Odd Couple*, *Surfside Six*, *Dr. Kildaire* bei *The Six Million Dollar Man*. Paskutinis nedidelis vaidmuo televizijoje buvo 1975 m. seriale *Harry O*.

Šeima žiniasklaidai patvirtino, jog paskutiniu metu Cynthia Lynn kamavo kepenų uždegimas. Ji buvo paguldyta į ligoninę Panorama City, CA, tačiau po trijų dienų iškeliavo Anapilin.

Fraulein Helga – tikra latvaitė

Cynthia Lynn (tikroji pavardė Zinta Valda Zimilis) gimė Rygoje 1937 m. balandžio 2 d. Per Antrąjį pasaulinį karą ji su tėvais pasitraukė į Vakarų ir emigravo į JAV. Nors Lynn pagrindinai vaidino televizijoje, kartais ji pasirodydavo ir kino ekrane. 1964 m. *Bedtime Stories* filmavosi kartu su legendiniu aktoriumi Marlon Brando. Žiniasklaida dažnai tvirtino, kad filmavimo metu jiedu artimai draugavo, tačiau tik po Brando mirties 2004-aisiais Cynthia Lynn dukterė Lisa viešai patvirtino bulvariniam žurnalui *The Hollywood Reporter*, kad ji – jo dukra. „Jiedu susidraugavo, kai norėdamas kiek atsipūsti Marlon laikinai pasitraukė iš *Mutiny on the Bounty* filmavimo. Tada mama ir pastojė – dar gerokai prieš *Bedtime Stories*“, – pasakojo Lisa Brando.

2000 metais kartu su Edward Ansara Cynthia Lynn išleido savo atsiminimų *Escape to Freedom*. Juose – ne tik septynmetės dramatiško pabėgimo iš gimtinių Latvijos prisiminimai, bet ir spalvingi pasakojimai apie karjerą Holivude bei intymius meilės nuotykius su pagrindiniu *Hogan's Heroes* aktoriumi Bob Crane.

Išėivijos jaunimas skatinamas studijuoti Lietuvoje

Jau paskirta valstybės parama išėivijos ir lietuvių kilmės užsieniečių vaikų, vaikaičių, provai-
kaičių studijoms Lietuvos aukštosiose mokyklose pavasario semestrai.

Valstybės paramos išėivijos ir lietuvių kilmės užsieniečių vaikams, vaikaičiams, provai-
kaičiams, provai-
kaičiams skyrimo komisijos sprendimu paskirtos 139 stipendijos ir 52 vienkartinės socialinės išmokos. Paramai išmokėti bus panaudoti beveik 392 tūkst. litų.

Vienkartinės socialinės išmokos dydis siekia nuo 700 iki 1100 litų priklausomai nuo studento socialinės padėties. Šį semestrą išmoką gaus penki studentai, turintys akademinį skolą. Vienkartinėms socialinėms išmokoms bus skirta kiek daugiau nei 40 tūkst. litų.

Stipendijoms, kurios dydis 390 litų per mėnesį, bus išmokėta beveik 352 tūkst. litų. Ją gaus visi studentai, neturintys akademinį skolą, laiku pateikę prašymus ir kitus reikalingus dokumentus.

Parama skirta studentams, atvykusiems iš 22 skirtingų valstybių, tokių kaip Argentina, Didžioji Britanija,

Kazachstanas, Ukraina ir kitų. Daugiausia prašymų pateikė studentai, atvykę studijuoti iš Lenkijos (72 studentai), kiek mažiau – iš Rusijos (18 studentų), Baltarusijos (14 studentai). Pirmą kartą paramą gavo studentas atvykęs iš Kinijos.

Stipendijų gavėjai studijuoja 21 Lietuvos aukštojoje mokykloje. Daugiausia prašymų (31) pateikė Vilniaus universiteto studentai. Kiek mažiau (24) – Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, (20) Vilniaus Gedimino technikos universitetas, (17) Kauno technologijos universitetas. Iš kolegijų daugiausiai prašymų (11) pateikė Vilniaus kolegijos studentai.

Apie skirtą paramą studentai informuoti asmeniškai elektroniniu paštu.

Išsamesnė informacija apie paramos išėivijos ir lietuvių kilmės užsieniečių ir vaikų, vaikaičių, provai-
kaičių studijoms Lietuvos aukštosiose mokyklose skyrimo tvarką pateikiama Valstybinio studijų fondo puslapyje www.vsf.lt/lt/parama-uzsienio-lietuviams ir www.vsf.lt/index.php?id=1107.

Moterys skatinamos pradėti verslą

Moterys skatinamos aktyviai užsiimti verslu – dėl skiriamų lengvatų joms yra lengviau pradėti verslą nei vyrams. Kokios tos lengvatos? Kokia pagalba vystant verslą? Kur rasti pinigų pradiniam kapitalui? Į šiuos klausimus žada atsakyti **Carole Harris**, Mažųjų verslų administracijos (SBA) vadovaujanti specialistė ekonominiam vystimuisi Illinojuje.

Lietuviams pradedant šeimos verslą neretai iškyla klausimas: ar būtų daugiau privalumų, verslo savininkystės dokumentus pildant moters vardu? Neretai tiek iš valdžios atstovų, tiek privačių asmenų girdime skatinimą moterims užsiimti verslu. Bet ar iš tikrųjų galima tikėtis pagalbos ir lengvatų. Kokios jos?

Kovo 20 d., ketvirtadienį, 6:30 val. v., Lietuvių verslo sąjunga kviečia į paskaitą-diskusiją, skirtą moterų verslo klausimams. Paskaita vyks Balzeko lietuvių kultūros muziejaus patalpose, 6500 South Pu-

laski Rd., Chicago 60629, Lithuanian Chamber of Commerce kambaryje. Carole Harris pateiks duomenis naudodama „power point“ skaidres. Paskaita vyks anglų kalba (esant pareikalavimui, galimas dalinis vertimas). Diskusijų metu bus galima tiksliau įvertinti atsiveriančias galimybes bei reikalavimus. Jums mielai padės ir patars sąjungos nariai.

Į paskaitą maloniai kviečiame verslininkes ir verslininkus bei visus besidominčius verslo kūrimu, o ypač moteris. Renginio metu Lietuvių verslo sąjungoje įkursime lietuvių moterų verslininkių skyrių. Po diskusijų – kuklios vaišės. Reikalinga išankstinė registracija. Įėjimo mokestis ne Lietuvių verslo sąjungos nariams – 10 dol. Dėl registracijos ir smulkesnės informacijos prašome skambinti į muziejaus raštinę Rūtai tel. 773-582-6500.

Lietuvių verslininkų
sambūrio informacija



REMKIME DRAUGO FONDA

Draugo fondas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins laikraščio gyvavimą daugeliui metų!

„LaBas” – sako JAV Lietuvių Bendruomenė



Kovo 22 dieną, šeštadienį, Čikagoje, Jaunimo centre vyks popietė „LaBas”. Į ją kviečiami visi, norintys išitraukti į Lietuvių Bendruomenės veiklą, turintys idėjų, kaip ją paįvairinti, padaryti patrauklesne. Ne paslaptis, kad dažnas jaunesnis lietuvaitis tik pagūžčioja pečiais paklaustas, kas yra Lietuvių Bendruomenė. Taigi ši popietė skirta pristatyti JAV LB, papasakoti, kaip veikia mūsų organizacija, kas įdomaus ir reikalingo vyksta po LB skėčiu, pasikalbėti apie būsimus darbus.

Apygardų pirmininkės Janina Udrienė ir Birutė Kairienė pristatys LB struktūrą ir svarbiausias veiklos sritis. Rasa Ardytė-Juškienė papasakos apie sėkmingai kelinti metai vykstančią Lietuvių išeivijos studentų stazuočių (LISS) programą jaunimui, suteikiančią galimybę lietuvių kilmės jauniems žmonėms vasarą padirbėti pagal savo studijų kryptį Lietuvos valstybinėse ir privačiose įstaigose bei bendrovėse, kartu patobulinti lietuvių kalbos mokėjimą, pakeliauti po Lietuvą, susirasti naujų draugų. Popietėje dalyvaus buvę ir būsimi LISS programos dalyviai. Iš Detroito atvykęs kunigas Gintaras Jonikas pasidalinis mintimis apie šeimos reikšmę tikėjimo kelyje. Bus pristatyta JAV leidžiama lietuviška spauda. JAV LB šiandienos ir rytdienos darbus aptars Krašto valdybos pirmininkė Sigita Šimkuvienė.

Renginyje bus pristatoma ką tik Lietuvoje išleista knyga apie JAV lietuvių išgyvenimus Antrojo pasaulinio karo metu – ją pristatys knygos autorės. Pokalbių knygoje „Manėm, kad greit grįšim: 18 pokalbių apie pasitraukimą į Vakarus 1940–1944” (sud.

Dalia Stakytė Anysienė, Laima Petrauskaitė VanderStoep, Dalia Cidzikaitytė) – 18-ka pokalbių su JAV lietuviais, kurie Antrojo pasaulinio karo metais buvo priversti palikti Lietuvą ir trauktis į Vakarus nuo artėjančio sovietų fronto ir tremties grėsmės. Knyga vainikavo dar 1995 m. JAV LB Kultūros tarybos pradėtą „Sakytinės istorijos” projektą, kurio metu į magnetofono juostas įrašyti 65 pokalbiai. Šiandien bent pusė projekto metu kalbintų ir filmuotų žmonių jau yra mirę. Norintieji galės knygą išgtyti.

Gabrielė Bieliauskaitė su draugais pristatys Lane Tech College Prep High mokykloje Čikagoje įkurtą Lietuvių klubą.

Susirinkusiųjų laukia viktorina ir koncertas – nepraleiskite progos paklausti iš Los Angeles atvyksiančio perspektyvaus kompozitoriaus ir dainų atlikėjo Kęstučio Daugirdo bei jo draugų muzikinės programos ir dainų atlikėjo Rimanto Pažemecko. Būsime vaišinami bendrovės „Lithuanian Plaza Bakery and Deli” (savininkė Vanda Morkūnienė) užkandžiais ir „Food Depot International” (savininkė Angelė Kavakienė) saldumynais bei kava. Kviečiame ir čikagiečius, ir toliau gyvenančius – ateikite, ne tik pasilabinsime, bet ir smagiai pabūsime kartu. Lauksime jūsų 2 val. p. p. Jaunimo centro (5620 S. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636) didžiojoje salėje. Popietę rengia JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyba. Norėdami gauti daugiau informacijos, skambinkite tel. 203-415-7776 arba 708-262-1212. Iki susitikimo kovo 22-ąją!

JAV LB Krašto valdyba



Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

ATLANTIC ExpressCorp.

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA

Asmeninių siuntų tel.: **708-907-3000**

Siuntinių paėmimas iš namų: **630-774-2136**

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

SMILGA 2819 83rd St, Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929

EXCEL INSURANCE 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700

ATLANTIC EXPRESS CHICAGO 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919

LITHUANIA PLAZA 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866

KUNIGAIKŠČIŲ UŽEIGA 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622

RŪTA 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882

ALWAYS WITH FLOWERS 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339

EURUS DELI 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290

BALALAIKA MUNDELEIN 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660

WONDERS OF NATURE 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-229-9450

BOČIŲ MENĖ 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)

Centrinio ofiso adresas: 8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

A † A
ALBERTAS ANTANAS
BARTKUS

Po ilgos ligos mirė 2014 m. kovo 5 d. Henderson, Nevada. Anksčiau gyveno Čikagoje ir Mount Prospect, Illinois. Gimė Lietuvoje 1936 m. birželio 7 d.

Studijavo University of Illinois, Urbana-Champaign ir baigė elektros inžineriją. Dirbo Underwriters Laboratories administracijoje ir tyrimų srityse. Dalyvavo profesinių organizacijų veikloje. Tarnavo JAV armijoje ir buvo pasiekęs Lieutenant Colonel laipsnį.

Nuliūdę liko: žmona Rūta Abelkytė; dukterys Julytė Turza ir Linda Lind; anūikai Stefutė, Cody, Natalija su vyru Drew, Nicky, Mikaela ir Ryder bei giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

Laidotuvių šv. Mišios bus aukojamos 2014 m. kovo 22 d., 10 val. ryto Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, 14911 127 St., Lemont, IL. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.

A. a. Alberto atminimui galima aukoti Lietuvos Dukterų draugijai.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose ir laidotuvėse.

Liūdinti šeima

A † A
IRENA KAZLAUSKIENĖ
VYČIŪTĖ

Mirė 2014 m. kovo 8 d.

Nuliūdę liko: vaikai Vida ir Algis; žentas Paulius; vaikaičiai Justinas ir Elytė; seserys Danutė ir Nijolė; broliai Rimas ir Arvydas bei visi giminės.

A. a. Irena buvo žmona a. a. Petro.

Laidotuvės įvyks kovo 21 d.

Nuliūdę artimieji

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS
A † A
ANTANAS VAIČAITIS
1918.03.21–2013.03.20

Šv. Mišios už a. a. Antaną bus atnašaujamos kovo 23 d. 9 val. ryto Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, Lemonte.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus kartu su mumis prisiminti ir pasimelsti už a. a. Antano sielą.

Liūdinti šeima

A † A
VLADUI RUZGAI

iškeliavus amžinybėn, reiškiame gilią užuojautą dukrai dr. LINDAI BURBIENEI su vyru RIČARDU, marčiai DALIAI RUZGIENEI, žentui JURGIUI RIŠKUI, anūkams, proanūkiams, kitiems giminaičiams ir artimiesiems.

Pasaulio lietuvių centras

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Ateitininkų namų metinis narių susirinkimas** vyks kovo 22 d., šeštadienį, 9:30 val. r. Ateitininkų namuose, 1380 Castlewood Dr., Lemonte. Šv. Mišios už mirusius ir gyvus narius bus aukojamos sekmadienį 9 val. r. Pal. J. Matulaičio mišioje. Maloniai kviečiame narius ir visuomenę dalyvauti susirinkime ir šv. Mišiose.

■ **Kovo 23 d., sekmadienį, maloniai** kviečiame praleisti popietę Šaulių namuose. 12:30 val. p. p galėsite pasivažinti tik ką iškeptu kugeliu. 1:30 val. p. p bus rodomas režisieriaus J. Trukano filmas „Knygnešys“ Po filmo bus pristatoma „Norvex“ produkcija. Įėjimas – nemokamas! Adresas: 2417 W 43rd St., Chicago, IL 60632 Pasiteiravimui tel.: 773-875-4531 (Rasa)

■ **New Yorko miesto apylinkės valdyba** maloniai kviečia visus į JAV LB New Yorko apylinkės metinį suvažiavimą, kuris įvyks sekmadienį, kovo 30 d., 12 val. p. p. Apreiškimo parapijos patalpose, 70 Havemeyer Street, Brooklyn, New York, 11211. Renginio metu bus pateikta

2013-ųjų metų renginių ir finansinė ataskaita bei aptariama šių metų New Yorko miesto apylinkės veikla. Nepraleiskite progos pasisakyti bei būti išgirstiems!

■ **Kovo 23 d., sekmadienį, po 11 val. r.** šv. Mišių Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje vyks neseniai Lietuvoje išleistos knygos „Manėm, kad greit grįšim: 18 pokalbių apie pasitraukimą į Vakarus 1940–1944“ (sud. Dalia Cidzikaitė, Laima Petrauskaitė Vander-Stoep ir Dalia Stakytė Anysienė) sutiktuvės. Pristatyme dalyvaus knyga išleidusios leidyklos „Aukso žuvys“ direktorė Sigita Pūkienė ir viena iš knygos sudarytojų Dalia Cidzikaitė.

■ **„Grandies“ tautinio ansamblio jubiliejinis** 55-erių veiklos metų koncertas „Atverkim šokių kraičio skrynią“ vyks šeštadienį, gegužės 10 d., Downers Grove North gimnazijos teatre, 4436 Main Street, Downers Grove, IL. Pradžią 4 val. p. p. Bilietus užsisakyti galite pas Daivą Meilienę tel.: 630-296-0936 arba el. paštu: grandiskoncertas2014@gmail.com.



Lietuvos URM kreipimasis

Gerbiami bendruomenių pirmininkai ir aktyvūs jų nariai, žiniasklaidos atstovai

Maloniai prašyčiau Jūsų talkos atliekant Lietuvos diasporos profesionalų tyrimą. Esu tikra, kad žinote ne vieną bendruomenės nario sėkmės istoriją profesinėje srityje, pažįstate žinomų, pripažintų ir profesinėje srityje daug pasiekusių lietuvių ar lietuvių kilmės žmonių. Prašytume išplatinti žemiau pateikiamą prašymą užpildyti anketą Jums žinomiems Lietuvos diasporos profesionalams (svarbios visos sritys: menas, mokslas, verslas, medicina, švietimas, politika ir t. t.). Anketa yra anoniminė.

Mykolo Romerio universiteto ir Socialinių inovacijų instituto mokslininkų grupė, bendradarbiaudama su VŠĮ „Globalios Lietuvos lyderiai“ vykdo apklausą, kurios tikslas yra nustatyti iš Lietuvos kilusių ir iš jos išvykusių žmonių palaikomus ryšius su Lietuva ir diasporos organizacijomis, jų požiūrį į bendradarbiavimą ir galimas bendradarbiavimo formas. Apklausa yra Lietuvos mokslo tarybos finansuojamo projekto „Lietuvos diasporos profesionalų tinklų potencialo panaudojimo tyrimas“ vienas iš etapų. Tyrimo rezultatai padės geriau įvertinti Lietuvos diasporos bendradarbiavimo su Lietuva potencialą, kurti diasporos poreikius ir galimybes atitinkančias priemones ir programas.

Mokslininkai prašo Jūsų užpildyti klausimyną patiems, paskatinti Jūsų organizacijos narius ir per Jūsų platų tinklą išplatinti klausimyną lietuvių ir anglų kalbomis Jūsų draugams ir pažįstamiems kilusiems iš Lietuvos ir lietuvių kilmės įvairių veiklos sričių (verslo, meno, mokslo ir kt.) profesionalams. Tyrėjams labai svarbu, kad anketą užpildytų kiek įmanoma daugiau asmenų, nes nuo to priklauso apklausos rezultatų patikimumas.

Klausimynas lietuvių kalba:
https://qtrial.qualtrics.com/SE/?SID=SV_ebcQYbVRBuFIWtn

Klausimynas anglų kalba:
https://qtrial.qualtrics.com/SE/?SID=SV_4NPcaY12L2zVNHv

Sekite naujienas „Facebook’o“ paskyroje: „Globalus tinklas Lietuvai – Global Lithuania Network“

Gintė Damušytė
Užsienio lietuvių departamento direktorė

BR-RUM BRUM! Pasaulio lietuvių centras įsteigė Automobilio aukojimo programą



„Shutterstock“ nuotr.

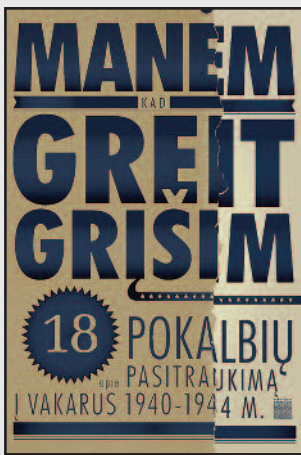
Pasaulio lietuvių centras (PLC), Lemonte, IL, didžiausias Amerikos lietuvių bendruomenės centras, įsteigė naują transporto priemonės aukojimo programą. Kartu su Centru šią programą administruos ne pelno siekiančioms organizacijoms padedanti kompanija „Charitable Adult Rides & Services“ (CARS). Asmenims, norintiems paversti savo nereikalingą automobilį, sunkvežimį, priekabą ar laivą auka Centru ir padėti mūsų lietuviybės Amerikoje išlaikymo tikslams, dabar labai paprasta tai padaryti! PLC ir CARS nemokamai parūpins transporto priemonės išvilkimą, pardavimą ir užpildys visus reikalingus dokumentus. Kai

transporto priemonė bus parduota, PLC priims lėšas kaip auką, kurią aukotoja/s galės nurašyti nuo mokesčių.

Daugiau informacijos apie PLC automobilio aukojimo programą rasite tinklalapyje: www.lcenter-cardonations.org. Užpildykite internetinę formą arba skambinkite nemokamu tel. 855-500-7433 ir susitarkite dėl automobilio išvežimo. Paverskite savo neįlikvidų turtą „žaliuoju“ lietumi ir juo „palaistykite“ mūsų lietuviškus namus Lemonte. Visais klausimais kreipkitės į PLC lėšų telkimo koordinatorių Šarūną Daugirdą tel. 630-257-8787 arba el. paštu daugirdas@lcenter.org.

PLC administracija

Naują knygą apie JAV lietuvius galite nusipirkti „Drauge“



Vilniaus tarptautinėje knygų mugėje pristatytą šiais metais leidyklos „Aukso žuvys“ išleistą knygą „Manėm, kad greit grįšim“ (sud. Dalia Cidzikaitė, Laima Petrauskaitė Vander-Stoep ir Dalia Stakytė Anysienė) galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje. Kaina – 25 dol. (Ilinoiso valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9.25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.). Teiraukitės tel.: 773-585-9500.

Knygoje – aštuoniolika pokalbių su JAV lietuviais, kurie Antrojo pasaulinio karo metais nuo artėjančio sovietų fronto ir tremties grėsmės buvo priversti palikti Lietuvą ir trauktis į Vakarus. Knygos sudarytojų pašnekovai atvirai pasakoja apie bėgimo iš Lietuvos aplinkybes, gyvenimą DP stovyklose Vokietijoje, apsisprendimą emigruoti ir įsikūrimą Jungtinėje Amerikos Valstijose.

Knyga „Manėm, kad greit grįšim“ yra didesnio projekto – Sakytinės istorijos projektas – dalis, kurį 1995 m. sumanė JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros taryba. Projekto metu į magnetofono juostas įrašyti 65 pokalbiai. 30 pokalbių įrašyti Čikagos apylinkėse, 35 – kitur. Šiandien bent pusė kalbintų asmenų jau yra mirę.

JAV LB Lemonto apylinkės Socialinių reikalų skyrius praneša apie pasikeitusias lankytojų priėmimo valandas. Socialinių reikalų skyrius priima lankytojus **sekmadieniais nuo 9 val. r. iki 12 val. p. p.** Patarimai dėl socialinių paslaugų teikiami nemokamai. Norėdami susitarti dėl konsultacijų, skambinkite **tel. 630-757-8788** ir palikite žinutę. Dėl dokumentų notarizavimo – **tel. 708-269-3070**.

Socialinių reikalų skyrius įsikūręs Pasaulio lietuvių centre – kambarys S-4. Įėjimas prie sporto salės.

Vida Kuprytė, gyvenanti **Riverside, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 100 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Nuoširdžiai dėkojame už dosnią paramą.

Marija Navickas, gyvenanti **Westlake Village, CA**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 60 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Labai Jums ačiū už paramą.